

10 §.

Tikkanen pyysi myöskin vapautusta Suuren valiokunnan jäsenyydestä.

Tähän ei suostuttu.

11 §.

Pyynnöstä ryhmä suostui siihen, että turvattomia ~~naisia ja~~ lapsia ja heidän äitejään koskeva anomus saadaan tehdä yksityisten nimesä ja vastuulla.

12 §.

Tämän kokouksen samoin kuin kolmen edellisenkin pöytäkirja tarkastamaan valittiin Aalto ja Kirves.

Kokouksen puolesta.

Uuno Tanner.

Tarkastettu ja hyväksytty.

Matthi Aalto ² *Juhani Kirves*

№ 8.
~~Pyhäkiviä~~ Pyhäkiviä joudutti myymään
Kangaslahti 18/11 1908.

Läsnäolo kokouksessa myönnettiin Piitar-
saaren pöytäkirjalle 100 Työ. Suosialle sekä
Rajavahdin laimittolalle 100 Työ. Suosialle

Keskustettiin puheenjohtajan valokuvien
jäsenten esittämistä Sivistysvaliok.
Laen myöntämisestä Rautio, Kuorikos,
Oksanen, Hakkinen, Pohjavesi, Halli,
Lahden var. V. Aromaa M. Sillanpää
Korhonen. Lapsiä talousvaliok. Kirves
Mantene, H. Järvinen, Päänen,
A. P. Härmäläinen, To. Rantanen
V. Perttinen var. Häyrynen, Lehtinen
A. Suomalainen, Työväenasiain
valiok. Ursin, Päänen Paasi-
vuori Sillanpää Jalava & Halli.
L. 12.7.

Kun eduskunta ryhtymään päätös
~~siitä~~ siitä että ei yhdytä minkään ^{yhteisiin} menettelyin
 hin ~~on~~ onnantien parvariryhmien kanssa
 välikysmyöksen laatinutessa katinaiselle hallitukselle
 siitä, mihin tämmöisiksi se on ryhty-
 ty. Varsinkin tulevien hyväksyntösten tarjous-
 missa, on ei ainoastaan asioiden antamista
 parvaripuolueille sosiaalidemokraattista puo-
 luesta vastaan tuleissa vaalitaiseluissa vaan
~~ja myöskin~~ ja myöskin ~~saattaa~~ saattaa
~~useat~~ useat ~~kaupunkiryhmät~~ useat ~~kaupunkiryhmät~~
~~vaikuttajain~~ vaikuttajain me lukeutu-
 vat kansalaisryhmät vihanniksi sosi-
 alistia edustajia vastaan lausum-
 me. Täten vastalauseemme yllä olevaa päät-
 östä vastaan

4/11 - 1908 Helsinki 1908

Koska vasaan Hki # 17 p:nä Helmiku 1908
Tänään yhtyy Oskar Leino y. Kirves.
S. Hästöinen. Vilho Mäntanen

N:o 8.

~~Hyväksytty~~ Pöytäkirja pidetty syyskuun
kokouksessa 1908.

Läsnäolo kokouksessa myönnettiin Pihtis-
saaren purisikkeenille S. L. Suosalalle sekä
Rajavahdin toimittajalle Kotokalle
27

Keskusteltiin ylimääräisten valioikeuksien
jäsenten asettamisesta Sivistysvaliok.
Taan hyväksyttiin Rautio, Kuorikos,
Orosmaa, Hakkinen, Pohjavara, Aaltio,
Labs var. V. Aromaa, M. Sillanpää,
Korvi, Sapija talousvaliok. Kirves
Mantere, P. Järvinen, Paunu,
A. P. Härmäläinen, To. Rantanen,
V. Pertteli var. Häyrynen, Lehtinen,
A. Suomalainen, Työväenasiain
valiok. Uusi, Pärssinen, Paasi-
vuori, Sillanpää, Jalava & Lelle.
Lingman var. Käljälä (käte-
päätöstä vastaan ilmoitti
Lao. Käljälä vastalauseesta),
Pohjavara (kolmas puhe
jällellyt valitsijamiesten täydetä-
väksi). Maatalousvaliokuntaan
Wuolijoki S. Tokoi, Siren, Hakka-
nen, Evonon Martikainen,
Huttunen, varalle Merinen,
Tienharjo ja Kallioharjo.
27.

Toi. Uusi ilmoitti, että
5 miehen valiokunta on
valmistettu, ja annettiin
pysyvä ^{autonomi} interpellationin
poistamisesta. Edustaa se
se mauttoa puu ei ei ei
Ankka, haukka haukka haukka
se se se.

$$\begin{array}{r} 30 \\ 30 \\ \hline 2400 \\ 1200 \end{array}$$

6. §
Kuortane halusi pyynnän
miekipidellä kunnallisten
kassalaitosten oikeuksista.
Kysymys lykätään 8. §:n

Uusi Kerätti Ryssyryyksi
päättävien jätävien ja
muut. Jalava ehdotti että
kunin tekisi mieleensä muk
joko ottaa siihen osaa laki
ei. Kukaan vastusti kokonaa
osaa ottamista. Päätettiin
ilmoittaa että ryhmiä lähellä
olla ei tarvita että luultav
ryhmiä jättäen osanotto jäi
sangen vähäiseksi.

82
J. Penttilä vub. tililtä ~~1888~~ 1889
Kulunlask. maksuun lausunto.
1888 otettiin vastaan van-
ha ~~Heinäläinen~~ Heinaläyren. Nuoremmille otta-
siellä saatava olla jäsen-
maksuun.

Hakkien ~~alusta~~
 #12 Luella ~~alusta~~ tärkeimmät
 menot ~~alusta~~
 Toinio luki ~~alusta~~
 J. menot, Leivo ruomatti
 siitä että tulot ovat liian
 alhaalla ~~alusta~~ joka ilmenee
 siitä että ~~alusta~~ ryhmiä
 jäsenet ovat jättäneet
 maksamaan kuoritteuttu.
 Toinio jels luonnollis-
 en, että ~~alusta~~ on nassa
 jaiminlyönnit koronkaan
 niin pian kuin ~~alusta~~
 ovat siihen tilaisuudessa.

Arvoma ehdotti tilivapaus
ja myöskin, että tammikuun
laininmaksuuden taku
kysymykseen osittellisiin
ennen kuin ryhtymä eroon
keuhkolla. Tammikuun luki
nuden nimet jotka
sivät ole maksatti
maksu- ja mitään
Ursin ehdotti, että
rahastun hoitaja velkoi
saatavat jäseniltä
ja maksattien tilivapaus
johtokunnalle ja lausuttin
se torvomaus, että maksu-
matto mat saatavat
suoritetaan ensi tilassa
ja luetellaan listalla
seuraava kättä
kat

N:o 8.

Ryhmän kokous 21 päivänä heinäkuuta 1908
Pöytäkirja johti Pärssinen.

1 §.

Kuoroilta
Läsnäolo-oikeus myönnettiin tovereille Dufva, Eleranta, Hyvönen,
Törmä, Arvonen, Huhta, Saaristo.

2 §.

Kaukela
muonnes
Sivenius esitti ryhmälle toveri A.B. Mäkelän laatiman anomus-
luennoksen epäinhimillisten rangaistustapojen poistamisesta vanki-
loista, tiedustelle, voidaanko tätä jättää ryhmän anomuksena sisään.

33 äänellä 7 äänen vastustaessa päätettiin se jättää ryhmän anomuksena,
mutta sitä ennen kuitenkin hiukan korjailta. Tätä toimitustyötä tekemään
valittiin Sivenius, Valpas ja Viitanen.

3 §.

Edustaja
uolue
ensimmäinen
Oli saapunut muutamien jäsenten allekirjottama kirjelmä, jossa
pyydettiin valitsemaan edustajaa puoluepuolesta seuraavana päivänä al-
kavaan istuntoon. (Liite 1)

Edustajaksi valittiin Matti Hoikka 22 äänellä. Leivo sai 14 äänellä.
W. Wuolijoki 3 ja Nuorteva 1.

4 §.

Puoluelehti
toimikunta
Puoluelehtiä valittiin vaadittiin tilattavaksi ryhmälle.
Toimikunnan puolesta ilmoitettiin jo pyydetyn puoluelehtiä vastaasti lähet-
tämään numeroitaan. Tähän ei ryhmällä ollut mitään sanottavana.

5 §.

Toas
uoli
muutamat
jäseniä
Oli saapunut muutamien jäsenten allekirjottama kirjelmä (Liite 2)
sen johdosta että edellisenä päivänä olleessa valitsemien kokoukses-
sa, jossa valittiin jäseniä neljän valikuntaan, ei ollut ollut riit-
tävää määrää jäseniä saapuvilla. Poissa olivat olleet Sirola, Tainio ja
Valavaara sekä varajäsenet Nuorteva, Kannisto ja Maria Laine. Näistä
oli ainoastaan Valavaaralla ja Nuortevalla ollut laillinen este.

Jotkut puhujat vaativat niiden nimiä julkistavaksi lehdissä,
jotka eivät täytä velvollisuuttaan edustajana.

Ryhmä päätti vaatia selityksen asianomaisilta ja pani asian sitä
varten pöydälle.

6 §.

venäläisten
seuran
puolesta
Sobranjan puolesta esitti Ursin sobranjan kantaa venäläisten kan

salaisoikeuksiin nähden Suomessa. Nämä oikeudet voitiin jakaa kolmeen ryhmään. 1)

1). Elinkeinovapaus. Se on venäläisillä Suomessa uuden elinkeinolakehdotuksen mukaan.

2). Oikeus omistaa kiinteistöä. Nykyisten asetusten mukaan on venäläisillä oikeus omistaa kiinteistöä Suomessa, jos heillä on tällainen oikeus Venäjällä.

3) Valtioollisiin oikeuksiin nähden on tärkeitä rajoituksia. Venäläisten tulee kuvernöörien välityksellä pyytää hallitsijalta kansalaisoikeuksia, jotka tavallisesti myönnetäänkin, jos hakija on asunut kolme vuotta maassa.

Viimeksi mainittuun kohtaan nähden oli sobranja ollut erimielinen, jonka vuoksi sen puolelta esitettiin kolme eri ehdotusta:

a) entinen aika kolme vuotta on pysytettävä kunnes esitys a iasta annetaan eduskunnalle.

b) entinen aika joka tapauksessa säilytettävä.

c) asunisaikaa venäläisten hyväksi supistettava yhdeksi vuodeksi.

Tästä viimeisestä kohdasta syntyi keskustelua, jossa kaikki puhujat kannattivat nykyisen ajan eli kolmen vuoden säilyttämistä. Sillä esitettiin venäläisiä byrokraatteja liian helposti saamasta kansalaisoikeuksia Suomessa ja sen kautta estetään heitä täällä virkoihin pääsemästä. Vaikkakin sosialidemokratian asiana on hankkia suurempia vapauksia tällaisissa asioissa, on tässä kuitenkin kysymyksessä taistelu kansanvaltaisuuden puolesta ~~kysymyksessä~~ ja se painaa enemmän vaaassa.

Päätökseen tulikin ettei nykyisistä vaatimuksista tässä suhteessa ole luovuttava. Ursinin ehdotuksesta hyväksyi ryhmä perusteluksi, että koska ajan lyhentäminen tarkoittaa vaan virkamiesten eikä Venäjän varsinaisen kansanolon helpottamista, niin ryhmä asettuu sitä vastustamaan.

Sobranjan toimoksi annettiin saattaa tästä päätöksestä tieto kuortevalle, joka parhailla on Pietarissa.

7 §.

ruusut.
maa -
insinööri
Keisarillisten reunamuistutusten johdosta eduskunnan rahaasiallisiin ratkaisuihin ilmoitti Ursin sobranjan ehdottavan, että kun asia tulee esille, pyydetään se pöydälle, sitte kun se esille *siisä sytyä keskustelu* määrätään ryhmä kanta siihen ja lopulta asia lykätään perustuslakivaliokunnan ratkaistavaksi.

Toiselta puolen ihmeteltiin tällaista ehdotusta, koska asia saisi kaikkien paraan vastauksen jos kirjelmä asiasta pannaan aivan kauniisti asiakirjojen joukkoon ja seuraavalla kerralla kun tulo- ja menoarvio

laaditaan, menetellään aivan samalla tavalla. Jos kysymys porvarien aloitteesta tulee keskusteluna alaiseksi, on silloin tietenkin otettava osaa keskusteluun.

Toiselta puolen huomautettiin miten tyhmää on jättää pitämättä sääntä näin suurelta kysymykseltä, joka koskee koko meidän maamme tulo- ja menearviota. Agitatorinen merkitys olisi keskustelusta aivan suuremmoinen.

Äänestettäessä asiasta kannatti keskustelua 5 ääntä ja 35 sitä vastusti.

Päätös oli siis ettei ryhmän puolelta vaadita keskustelua, mutta jos porvarit siihen käyvät on ryhmänkin otettava osaa. Tätä päätöstä vastaan ilmoitti Pärssinen vastalauseensa. (Liite 4.)

Puhujan hankkiminen siinä tapauksessa että asia kuitenkin tulee keskustelun alaiseksi, jätettiin seuranjan asiaksi.

8 §.

000000
N.s. 600000 markan eli ylimääräisten eläkkeiden myöntämisen johdosta sanoi Ursin seuranjan ehdottavan välikysymyksen tekemistä, jos saadaan käsiin asiaa koskevat asiakirjat ja niissä havaitaan olevan syytä välikysymyksen tekoon.

Keskustelutta tämä ehdotus hyväksyttiin.

9 §.

Lehtinen
Edustaja Lehtisen kirje (liite 3) joka koskee hänen asettamistaan ainoastaan varajäseneksi valiokuntaan, luettiin. ja aiheutti kiihkoisan keskustelun. Asia jäi pöydälle seuraavaan kokoukseen, jota ennen ryhmän naisten on siitä annettava lausuntensa.

10 §.

Suuren valiokunnan puheenjohtajan vaaplin suhteen päätettiin, että valiokunnan sos. dem. jäsenet saavat keskuudessaan päättää valitsevatko oman miehen tai jonkun porvarin siihen.

11 §.

Heikkilä ilmoitti lakivaliokunnan valinneen hänet valtuuston jäseneksi.

12 §.

Ursin ehdotti keskusteluvaksi onko muutettava työjärjestystä siihen suuntaan ettei varajäsenten ole enää pakko olla saapuvilla valiokuntien kokouksissa.

Asia pantiin pöydälle.

13 §.

Pulke.

Kysymys siitä onko tulkitsemisjärjestelmää eduskunnassa muutettava pantiin samoin pöydälle.

14 §.

Uomus.

Ursin ilmoitti tekevänsä anomuksen ansiottoman arvonousun poistamisesta talokaupoissa.

Ei kenelläkään ollut mitään sitä vastaan.

15 §.

11-

Häkkinen tiedusteli onko tehtävä anomus siitä että perintösterpposin 17 senäiskis tiloiksi erottamisasetusta jatkettaisiin edelleen ainakin 10 vuotta.

Asia panttiin pöydälle.

16 §.

H. J. Hien

arkastus

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Huttunen ja Kallio-
korpi. Pöytäkirjat velvoitettiin lukemaan ryhmälle milloin ne ajoissa valmistuvat, mutta muuten voidaan tarkastajilla täkustuttaa.

Kokouksen puolesta.

Päivö Tanner.

Sosialidemokratiseille Eduskuntaryhmälle

Koska moniaista ryhmämme jäsenistä, on huomatta-
vissa ilmeinen velvoituksen tunnon pinte: joka
varsin tuntuvalle tavalle ilmenee viimeisessä valiokuntain

Lähte I

Sosialidemokratiseille Eduskunta ryhmälle.

Edellämme varsin väärin muista, on sos.
dem. Eduskuntaryhmä unohtanut ryhmän
edustajan valitsemisen sos. dem. Puolue-
neuvostoon, joka oikeus meillä lienee onyönt-
netty v. 1906 pidetyssä puoluekongressissa Oulu-
sa. Tämä unohtus on tietenkin johtanut
siihen, että on useita henkilöitä samalla jä-
seninä molemmissa, ^{sekä neuvostossa että ryhmässä} joten tämä ei näin-
hen ole ollut tarpeenvaastina näihin asti.
Nykyään lienee kuitenkin muutamia
seikkoja mitkä ovat ka täysin tarpeet-
miksi eduskuntaryhmämme virallista edus-
tusta mainittessa neuvostossa.

Ofta olevan perustella ehdotamme
sos. dem. eduskuntaryhmän tarkittavaksi
oh. Lysymykseen:

eikö olisi syytä valita eduskun-
ta ryhmämme edustaja puolue-
neuvostoon jo tänä iltana?

Helsingissä 27 p. Helmik. 1908

Oskar Leiro Oskar Tokoi

/

Sosialidemokratille eduskuntaryhmälle

Koska moniaista ryhmäme jäsenistä, on huomatta-
vissa ilmeinen velvollisuuden tunnon puute: joka
varsin tuntuvalle tavalle ilmenee viimeisessä valitsemien
vaalissa. Muille kuin on tuntematon, mitkä syyt
antavat aiheita yhä jatkuvaa velvolluteen edustaja
tehtäviään kohtaan. ja koska tällaisista laiminlyö-
mistä on vastuum alainen, Sosialidemokratien valitsemien
edessä, koko Sosialidemokratien eduskuntaryhmä:
jotka valitsivat ovat meitä kaikkia yhteisesti, sekä kutakin
kohdaltaan velvoittaneet, heidän etuaan silmällä pitäen
täyttämään kaikki mitä tehtäviä mistä valitsijoille
voisi hyötystä olla. niin pyydämme saada
asianomaisille vastatt esittää vastattavaksi kysymykset:
mitkä ovat ne syyt joiden nojalla he katsovat
sivanaa edustaja tehtäviään laiminlyödi
seksi, että asianomaiset ilmoittaisivat ne
syyt myös valitsijoilleen, siten vapauttaen ryhmä
omien siinä vastuum alaisuudesta joka voinee laimin-
lyönnistä johtua

Helsingissä Helsingissä 2/ joulukuuta 1918

Oskar Tokoi Oskar Leino Evert Hokkanen
E. Aramaa Wilho Laine.

Lite 41. Wastalaure

Sosialidemokratiseen puolustaryhmiin päätös vastan "Renu-
muistutus-asiassa."

Ryhmän päätös tuli, että ei enää porvarin puolella, asia tulee
on eduskunnassa esillä, näytelmä puhemurroja, niin sos. dem. liitt.
vaikenevat ja vasta sitten, jos muitten puolelta alottamana
pyyntö keskustelu, merkitään sosialidemokratinen kanta.

Tämä päätös on vaikea aikana eikä kukaan
sen vastaan siitä vaatimuksia, joita sosialistisilta
edustajilta heidän ollaan oikeutut odotta vaatimaan.
Kun eduskunnan oikeudet ovat jo kärkevyyteen
asti rajoitetut, eivät mielestäni sosialidemokra-
tit saa vaihtolalla sivun ^{miten} lisää laulakaus-
sia. Väite, että paheksunnalausuntomme tässä oli-
si heikentänyt, on osaksi on sopimaton vaihtolalla
puolesta, sillä siinä tapauksessaahan on
sos. dem. puolustaryhmiin kaiken

Lite 3.

Sos. dem. eduskunta ryh-
mälle.

Kiitaten siihen ryhmän ri-
kseen menettelytapaan
asettaessaan minut valit-
tyjäniestensä kautta ho-
loustilaa, ilmoitan sen
voivani tehdä paopua. Ryh-
män kokouksiin seura-
maan ryhmän päätöksiä
niinkauvan kuin ryhmä
on toisin päättänyt ja
eduskunta ryhmän naiset
asiasta lausuntansa aut-
neet.

Sandra Lektinen.

Renunmuistutus
aliksi. Meidän on
tutava esillä ke-
n aikomus vaike-
avuton alustumi-
tti mielestäni. Väitän
ta ~~vastan~~ ja roh-
vastan.

Wenäjällä nuka-
duskunnan vastan.
että siellä istun
seisovat solidaarisina
^{mainittu tässä}
kuten porvarit.
että pehottelutta kuin
mily myöntämistä P. d. n.
kannu on paanut ryhmä-
mut mielestäni päätök-
en edustajain tekemäk-
ni koko ryhmälle

Pärssinen

Helmini 2 p. 4/1900

Litte 41. Wastalaure

Sosialidemokratisen puolueen ryhmän päätös vastan „Rennin-
ministutus-asiaa“.

Ryhmän päätös tuli, että ei enää porvarin puolella, asia tullee
sa eduskunnassa esiin, käydä puheenvuoroja, niin sos. dem. taitin
vaikenevat ja vasta sitten, jos myöten puolueitten aloittamana
syntyä keskustelu, merkitään sosialidemokratinen kanta.

Tätä päätöstä en voi mitään aikana enkä kato-
sen vastaavan siitä vaatimuksia, joita sosialistisilta
edustajilta heidän ollaan oikeutut odotta vanhinaan.
Kun eduskunnan oikeudet ovat jo kärjimmäisyyteen
asti rajoitetut, eivät mielestäni sosialidemokra-
tit saa vaihtolalla sivuuttaa ^{niiden} kiskä loukkausk-
sia. Väite, että pakokannustamiskomitee tässä oli-
si hedelmätön, on ~~oikeus~~ on sopimaton vaihtolun
puolustukseksi, sillä siinä tapauksessaahan on
hedelmätöntä saada eduskuntaryhmäkin kaiken
kaikkiaan — vaihan nimen rennaministutus
tehdä kaikki päätöksensä Hurlinasi. Meidän on
ollut sanolla että tyhjää aina tuotava esiin ka-
vanne, siitä en pääse ja aikomus vaike-
nemisesta on samaa kuin avuton oloistumi-
nen — perääntyminen. Se sotii mielestäni ~~vaikka~~
socialidemokratista periaatetta ~~vastaan~~ ja roh-
keaa sos. dem. toimintatapaa vastaan.

On väitetty ryhmässä, että Venäjällä nunka
otetaan tassa ^{syyn lausumien} ~~sihtetä~~ eduskunnan vastaan.
Sihtetä on jo kyllä — on sekin, että siellä istun
80 sosialidemokratia, jotka seisovat solidaarisina
vallankumoukselle. ^{Edellä mainittu näkökohta} ~~Tuoli~~ ~~tuolain~~ ~~tuntun~~ porvaril-
liselta verukkeelta, Rannalaiselta pehottelulta kuin
shin liikkui ilmassa ennen 20 milj. myöntämistä P. d:n
Orehdysena, että sellainen otakunta on pääntä ryhmä-
piä vastaan kaikkia ja vaikuttanut mielestäni päätök-
seen, joka sosialidemokratisten edustajain tekemäk-
si on ~~mekanistinen~~ ^{lausuma} mielestäni kokea ryhmälle
häpeäksi. Helsinki 2/p. II, 1908 Lilja Pässinen

1 §.

Edellisen kokouksen pöytäkirja luettiin ja hyväksyttiin muutamilla huomautuksilla.

2 §.

Läsnäolo-oikeus myönnettiin toveri Dufvalle.

3 §.

Puhemiehen palkaksi päätettiin keskustelutta ehdottaa entistä määrää 7500 markkaa.

4 §.

Kirves tiedusteli onko kunnallisasetus-esitys ehdotuksessa kiellettävä äänioikeus kansalaisluottamuksensa menettäneiltä.

Päätettiin olla panematta siihen mitään rajoituksia ainakaan nyt vielä. Jos niitä katsotaan mahdollisesti tarvittavan on vielä tilaisuus silloin kun asia eduskunnassa tulee esiin valiokunnasta palattuaan.

5 §.

Ursin sanoi kansliatoimikunnassa tulevan esille työjärjestyksen muutokysymyksen. Tiedusteli saako tulkitsemisjärjestyksen poistaminen ryhmän taholta kannatusta. Asettui itse sille kannalle että tulkki on eduskunnassa tarpeeton, mutta korkeintaan voidaan myöntää yksityisille kansanmiehille tulkki.

Asiasta syntyi pitkänpuoleinen keskustelu. Huomautettiin miten tarkotustaan vastaamaton tulkitsemisjärjestelmä nykyään on. Toiselta puolen olisi taas horjuvaisuutta nyt jo luopua viime keväänä otetusta kannasta tähän kysymykseen nähden. Enimmäkseen kiertyi keskustelu kuitenkin selvittämään minkä vaikutuksen tulkitsemisen luopuminen tekisi ruotsalaiseen työväestöön. Peljättiin sen saavan aiheutta kääntää korvansa viikinkien puheille sosialistien nationalismista.

Tehtiin myös ehdotus että kukin saisi tässä kysymyksessä äänestää vapaan harkintansa mukaan.

Äänestyksessä kannatti 32 ääntä tulkitsemisen säilyttämistä ennallaan. 17 puolusti äänestysvapautta ryhmän yksityisille jäsenille tässä asiassa.

6 §.

Herätettiin vielä kysymys sen määräyksen poistamisesta työjärjestyksestä jonka mukaan valiokuntain varajäsenet ovat velvoitetut olemaan kokouksissa läsnä.

Ehdotusta sekä kannatettiin että vastustettiin. Tehtiin vielä ehdotus että varajäsenten on ainakin alussa istunnon tultava saapuville.

Lopullisessa äänestyksessä kannatti 24 ääntä, että ainakin valiokunnan istuntojen alussa on varajäsenten oltava saapuvilla. 20 vaati täydellistä vapautta joko olla läsnä tai poissa.

Ryhmä siis oli päättänyt että valiokuntain varajäsenten on oltava saapuvilla ainakin istuntojen alussa.

Tämäntapaista "mahdotonta" päätöstä vastaan panivat vastalauseen: Sirola, Heikkilä, Aalle, Vuolijoki Väinö ja Tikkanen.

7 §.

Työjärjestyksensä ehdotettiin vielä kaksikielisyyden poistamista toimitus- ja tarkastusvaliokuntien työstä. Ruotsinkielisen tekstin laatiminen jäisi silloin erityisen kanslian haltuun.

Kun syntyi epäilyksiä siitä onko asia perustuslaki- vai tavallisen laki kysymys, vaiko vaan työjärjestyksen kautta muutettava seikka, pantiin asia pöydälle.

8 §.

Työjärjestyksen 2 §, koskeva puhemiehen vaalia, ehdotettiin muutettavaksi siten että se tapahtuu yksinkertaisen ~~ne~~ enemmistön ratkaisulla heti ensä äänestyksessä.

Tämäkin asia pantiin pöydälle.

9 §.

Ryhmä päätti vaatia työjärjestykseen määräyksen ettei kirjoitettuja puheita saa eduskunnassa lukea.

Tätä päätöstä vastaan pani Ursin vastalauseen.

10 §.

Luetaan nuorsuomalaiselta ryhmältä tullut kehoitus saapua yhteiseen neuvotteluun piakkoin tulevan välikysymyskeskustelun johdosta. (katso liite I)

Neuvotteluun menemistä kannattivat jotkut, mutta monet vastustivatkin.

Toimitetuissa äänestyksessä kannatti 17 menemistä yksityisesti, jos kuka haluaa. 13 vastusti minkäänlaista osanottoa.

Ryhmä siis jätti kullekin jäsenelleen vapauden menetellä niinkuin haluaa.

11 §.

Kalevalan kuvittamiskysymyksestä ilmoitettiin tehtävän anomus ja tiedusteltiin ryhmän kantaa siihen.

Asia pantiin pöyälle.

12 §.

Häkkinen perusteli lämmän edellisessä kokouksessa pöydälle pantua kysymystä ~~perustel~~ ^{perustel} torppia kekevaan anomukseen nähden.

Annettiin Häkkiselle oikeus omalla vastuullaan tehdä anomus.

13 §.

Otettiin uudelleen esille ^{edellisenä} kokouksessa pöydälle pantu kysymys valitsijamiesten y.m. huolimattomuudesta tehtävässään. Annettiin ensin moitittujen henkilöiden antaa selityksensä.

Sirola sanoi pyytäneensä päästä paljon työn takia eroon valitsijamiehen toimista ja pyytäneensä Kannistoa vakinaisesti sijalleen.

Maria Laine oli luullut ettei kysymyksessä olevana päivänä varajäseniä tarvita saapuvilla ja oli mennyt puuta ostamaan.

Kannisto ei hyväksynyt sitä menettelyä että vakinaiset jäsenet tilaavat itselleen vakinaisen varajäsenen. Olisi kyllä ollut tilaisuudessa tulemaan mutta ei luullut tarvittavan.

Tainio ilmoitti pyytäneensä Paunua vakinaisesti olemaan hänen puolestaan saapuvilla valitsijamiesten kokouksissa.

Mäkelin, joka oli ollut poissa eduskunnasta valitsijamiehiä valittaessa selitti olleensa vekseliä uudistamassa.

Annetut selitykset eivät tyydyttäneet ryhmää, jonka vuoksi päätettiin laiminlyöneiden nimet julaista ryhmän "tiedonannoissa". Päätös tapahtui äänestyksen jälkeen, jossa 24 vaati tällä kertaa jo julaistavaksi, ja 7 vasta jos laiminlyönteja vastedes sattuu.

Kannisto pyysi merkitsemään pöytäkirjaan, että jos hän olisi ollut vakinainen valitsijamies, olisi hän saapunut kokoukseen.

Kirves pani vastalauseen sitä vastaan että syytetyt saivat olla saapuvilla päätöstä tehdessä.

Mäkelin pyytää merkitsemään pöytäkirjaan että Kirves on tahtonut tuomitä syytettyjä kuulematta.

14 §.

Ursin kiinnitti huomiota siihen että pari kertaa on lausuttu ryhmän kokouksissa etteivät puhujat tule noudattamaan ryhmän päätöstä. Jos tällaisista sallitaan, tulee tänkin sitä oikeutta toisissa tapauksissa käyttämään.

Asia pantiin pöydälle.

15 §.

Tainio sanoi esioavansa ryhmän menettelytapavaliekurnasta, koska piti itseään siihen sopimattomana saatuaan kaksi varoitusta ryhmältä.

Hänen tilalleen jäsentä valittaessa sei Tokoi 26 ääntä, Kirves 11 ja Wainö Wuolijoki 2. Tainion sijaan oli siten tullut valituksi Tokoi.

16 §.

Laine, Vilho, tahtoi saada autetuksi jollakin tavalla ryhmän kokouksien pitotapaa, joka oli muodostunut sietämättömäksi.

Keskustelussa toivottiin, että ryhmän jäsenet ryhtyvät totuttautumaan oikeisiin kokousmenoihin, ettei asioita tuoda kokouksiin puolikypsinä, ettei pidetä liian usein kokouksia sekä että kurinpitotai-
siin joko erityiseen kurinpitotoimikuntaan tai ratkaistaisiin kimpussa kerran kuussa.

Keskustelun katsottiin olevan paraan vatauksen kysymykseen.

17 §.

Käytiin lopulta keskustelemaan parin päivän perästä eilisen tule-
vasta välikysymyksestä Suomen asian johdosta.

Sirolan mielestä olisi siinä syntyvässä keskustelussa annettava lausunto ryhmän nimessä.

Nuortevan mielestä oli etukäteen ratkaistava, käydäänkö siinä ainoastaan vastaamaan duuman oikeiston tekemiin väärin väitteisiin vai pannaanko ahtaalte myöskin kotomaista hallitusta.

Tainio arveli olevan viisainta pysyä kokonaan vaiti keskustelussa ja äänestää tyhjillä lipuilla, jos äänestystä syntyy. Tämän asian ohella liian vaikea hyökätä hallituksen kimppuun, sillä sen parempaa hallitusta Venäjää vastaan ei Suomesta saa. Luottamuslauseen antaminen ei myöskään käy päin^äsä. Ja kun ei mitään menetetäkään jos vaijetaan, ehdotti niin tehtäväksi.

Nuortevasta oli tällöinen ehdotus suurinta tyhmyyttä. On vaadittava hallitusta kaikin tavoin ylläpitämään yhtyssidettä Venäjän vapaustate-
telijaun kanssa. Lupasi itse sen sanoa elleivät sitä muut tee.

Tainio arveli tällöisen vaatimuksen olevan samaa kuin sodanjulistus Venäjää vastaan. Ei ole syytä manata aktiivista taistelua, sillä silloin on Suomi luopunut laillisen asemastaan.

Ursin: Vajastataan Venäjälle ja hyökätään hallituksen kimppuun kysyen onko se tehnyt kaikkensa vaaran torjumiseksi. Pääasiallisesti on kuitenkin keskustelu suunnattava ulospäin.

Nuorteva ei sanonut aikovansa vaatia että hallituksen on julistauduttava solidariseksi Vallankumouksellisten kanssa. On vaan sanottava että hallitus on pannut meidän auktoriteettimme alttiiksi ryhtymällä kannattamaan venäläistä taantumusta.

Menettelytalonvaliokunnan tehtäväksi annettiin ~~valmistett~~ valmistaa ehdotus ja ryhmän lausunnoksi. Seuraava kokous pidetään sitä varten ~~se~~ seuraavana päivänä kello 7 illalla.

18 §.

Pöytäkirjaa tarkastamaan valittiin A.P. Härmäläinen ja Fr. Rantanen.

Kokouksen puolesta.

Uuno Tanner.

Tarkastettu ja hyväksytty

A.P. Härmäläinen Frans Rantanen.

Wuoden 1908 valtiopäivien edus-

Edustaja Emil Pertteli:

Pyydetään, että hyönteis-
tutkimuslaitos esittäisille mu-
kone olevan kirjelmän
eduskuntaryhmissä.
Kunnioitetaan:

J. Ahmavaara

inen eduskun-
ta täten ehdot-
1908 vuoden
eduskuntaryhmit
eduskuntatalolle
luvan helmikuun
yhteisestä neu-
vottelutavasta
nnalle jätettyjen
ehdoista, jotka
kunnandruomas-
iasta virkeillä ole-
vioneja.

isen eduskunta-
lesta:

Antti Mikkola

Antti Mikkola

Wuoden 1908 valtiopäivien edus-
kuntaryhmille.

Nuorsuomalainen eduskun-
taryhmä rohkenee taten ehdot-
taa, että kaikki 1908 vuoden
valtiopäivien eduskuntaryhmät
kokonnuisivat eduskuntatalolle
maanantaina Kuluvan helmikuun
24 p:nä klo 8 i.p. yhteisest. neu-
vottelemaan menettelytavasta
niiden eduskunnalle jätettyjen
välikysymysten johdosta, jotka
koskevat Matti Kunnanderin
ja Suomen asiasta viraille ole-
via interpellatsioneja.

Nuorsuomalaisen eduskunta-
ryhmän puolesta:
J. Ahmavaara

Antti Mikkola

1 §.

Läsnäolo-oikeus myönnettiin tovereille Dufva, Ranta, Hyvönen,
Tuomi ja Aarnio.

2 §.

Sirola esitti luonnoksen puheeksi, jonka hän aikoi lukea
eduskunnan istunnossa seuraavana päivänä kun välikysymys Suomen aseman
johdosta tulee esille. (Pääkohdat puheesta säilyneet Liitteessä I). Ehdot-
ti ettei puhetta kuitenkaan tulisi pitämään ryhmän julistuksena vaan
ilmaisuna niistä mielipiteistä jotka puolueessa liikkuvat.

Kirves halusi puheen kärkeä enemmän senaattia vastaan koh-
distuvaksi.

Sulo Wuolijoki piti puhetta hyväpuoleisena, mutta kaipasi
siitä päivän politiikkaan koskettelemista. Ehdotti että puhetta pantai-
siin pari henkilöä Sirolan ohella tarkastamaan.

Jotkut puhujat halusivat puhetta enemmän kylmäksi ja runolli-
suutta vältettäväksi.

Tainio oli edelleen samaa mieltä kuin edellisenä päivänä, et-
tei keskusteluun olisi otettava osaa. Sirolan lausunnossa puhutaan hal-
veksuvasti laista ikäänkuin ei sillä olisi mitään arvoa. Ellei olisi
taka-a vuosina oltu lujasti kirjoitetusta laista kiinni pitäymässä, niin
olisi vastarintaa ollut paljon vaikeampi järjestää kuin oli. Jos tällai-
nen lausunto annetaan niin on tulevalta vapaustaistelulta riistetty te-
vin ase. Ehdotti tällaisia kohtia karsittavaksi puheesta.

Oli eri mieltä muuhunkin nähdessä. Se kanta, jonka ryhmä ottaa, pitää
olla joko varovammin tai sitte myös paljon rohkeammin sanottuna. Siinä
esiintyy syytöksiä porvareja vastaan. Mitä ne hyödyttävät Suomen vapaustaist-
telua? Ja siitä nyt vaan on kysymys. Nyt on näytettävä että koko
Suomi on venäläistä taantumusta vastaan. Jos jotakin tahdotaan sanoa,
niin on puhuttava meidän periaatteestamme kansain itsenäisyydestä
luun nähdessä, sekä että jos Venäjän virkavalta uhkaa Suomen itsenäi-
syyttä on sosialidemokratia täällä ensimmäisenä sitä vastustamassa.
-Ei muuten pitänyt suotavana että puhe millään tavalla esiintyisi
ryhmän nimessä eikä sen vuoksi kannattanut ketään valittavaksi sitä
tarkastamaan. Sirolalla tietenkin oikeus neuvotella kenen kanssa
haluaa.

Rantanen Frans piti Tainion kantaa käsittämättömänä. Kerran meidän
kuitenkin on kanta kärkeä vältettävä.

Sirelan mielestä ei ollut niinkään selvää, että nyt oli sanottava joko paljon rohkeammin tai paljon varovammin. Joka hetkelle täytyy säästää jotain sanottavaksi. Kotimaisen taantumuksen kimppuun on käytävä, sillä se on yhteydessä Venäjän taantumuksen kanssa.

Nuorteva halusi hyökkäystä ulospäin kohdistuvaksi eikä kotimaista hallitusta vastaan. Suomen autonomiasta sanottava selvät sanat. On huomautettava siitä vaarasta johon Suomi joutuu hallituksen nojautuessa Venäjän taantumukseen.

Asiasta keskusteltiin vielä jonkun aikaa tekemättä siitä mitään päätöstä. Keskustelun katsottiin olevan evästyksenä niille, jotka halusivat asiassa esiintyä.

Kokouksen puolesta.

Oskari Tanner.

Tarkastettu ja hyväksytty.

A. J. Hämäläinen. Frans Rantanen.

Ed. Sirola (os.)

Jos tämä tilaisuus on pääasiallisesti Suomen kansan yleisen elin-
piteen lausumiseksi isänmaan jän-
nämistä asemasta, on se laillisesti ter-
vetuut, ja täällä voidaan tässä
ajan yli ja lausua länteen antaa
tieto, ettei ainoastaan tämä tässä
edustuksessa ole julennut nousta
ehdottamaan, että hallituksen olisi pe-
rättävästi voimassa marraskuun ma-
nifestissa antamistaan lupauksista ja
jälleen antauttamaan laittomuu-
den. Vastaukset duunissa esitet-
tyihin kysymyksiin ovat helpot an-
taa. Että Suomen kansalle, niin
lailla kuin sille mahdollisimman
laaja itsenäisyyden oikeus on, ei
ole suurvastustusta kourista, jotta
ei voida ole lopullisuutta sen maan-
tieteellisen ja historiallisen aseman
kanssa, on selvää.

Viipurin läänin erottamiseksi
ovat laillisella Suomen kansassa he-
rättäneet tunteita tunnetta ja war-
masti tuntuu tällainen toimenpide
sopualla laillisuuden suomalaisen sydä-
men. Ja ei tähän Venäjän mu-
nimanin taantumuksen edustajille
ole selvää, mitä merkitys uuden
hallintamouksettakin palotettavan
maahan liittäminen lähemmin valta-
usmaahan, sillä sen vaihtuiksi tuollai-
nen toimenpide, ja vaihtuivathan
g Suomen viranomaiset, että
oikeuksien vapautustellain vai-
toimista warten ei tätä toimenpi-
leitä tarvita!!

Ylipäänsä, jos on julistettava,
että Suomen kansa ei voi pitää oi-
keudenmukaisena minänsä laissa sen
oikeusperustasta poikkeamaan lain-
sääntötoimenpidettä, ylipäänsä min-
sänsä laissa sen elinjuuriin koskevaa
lainsäädäntötoimenpidettä, joka ei ole
sen edustuksen hyödyksi, tällai-
nen lausunto lähtenee täällä yksimie-
lisenä. Eikäpä Nowoje Wremja-
kaan woina tätä mieltään wähen-
tää.

Mutta kelle annetaan nämä lau-
sunnot?

Venäjän waseemistolaillille, niil-
le, joita elähtävät sosialidemokra-
tian periaatteet ja kansantoukannat
kansojen itsenäisyyden oikeudesta?
Se eivät sitä tarvitse, he ovat, ei
sanoissa vaan teoissa, osoittaneet,
millä tavalla he tätä puolustavat.
Meidän laillisuutemme, meidän tällä
olomme, on heidän werellensä os-
tetta.

Venäjän perustuslailliskansanwai-
taillille puolueelle näitä wakuutus-
la lausumia? — Heidän puolel-
taan kuulemma wakuutetaan, että he
Suomen autonomista asemaa puo-
lustawat. Ja se hywä, mutta miu-
tettakoon, että heidän waimansa ei
ole suuri, sillä Venäjän kansan itse-
määräämis-oikeutta eivät ole jaksaneet
turwata.

Tarkotetaan näitä wakuutuksia
Venäjän taantumiselle, dobrokoffi-
laillille? — Eivät heidän niitä tar-
witse. Heille puhuttiin tässä asiassa
selvää kieltä marraskuun päiminä
kolmatta vuotta sitten. Heillä ei
ole wädrät tiedot näistä asioista.
Toiset synt ja vyyteet heidän suunsa
lautta puhuvat.

Onko tarkoitus tukea kotimaista
hallitusta tällä wälikäsymyksellä? —
Ei tälläan liene paljoa miu-
tettamista hallituksen toimista, mikäli ne
tarkottawat sen seikan selittämisestä
itään päin, että Suomen kansa ei
tahdo luopua oikeusperustastaan.
Mutta ei tähän hallitusta tässä
asiassa lie myös wakuutus, että
suuri osa Suomen kansaa katsoo sen

tässä suhteessa menettäneen liian lie-
rästi. Se „myönteisyys“, jota
senaatin warapuheenjohtaja wakuutti
tässä oloissa, on ollut pitkälle me-
nävä. Suuri osa Suomen kansaa
tahtoisi paljon jyrkempää ja selwem-
pää sen oikeuksien merkityksestä, kuin
mitä se on osoittanut.

Myös on sanottu tämän hetken
tarkoituksella koota Suomen kansaa
yksimieliseksi torjumaan — ei muu-
tamien Suomalaisien wälikäsymyksistä
wälikäsymyksistä — sillä mitä torjunnasta
niistä on, vaan torjumaan itse taan-
tumusjärjestelmää, itse kirkkuisuutta
tässä, joita Suomenmaata kohtaan
sangen ilmeisesti, wakuuttamalta ta-
holla suunitteluaan. Ja aivan oi-
lein, maaseudulla odottaa kansa,
se odottaa Suomen edustamalta
ohjelmaa, se odottaa toimintasuunni-
telmaa. Se mieluummin ottaisi wä-
taan yksimielisen ohjelman. Kysy-
mys on siitä, voidaanko se saavut-
taa ja mille pohjalle se rakenneta-
an.

„Laillisuudesta“, lausua kai suuri
osa. Hywä se, laillisuuteen, kan-
san oikeudentunnon paperille wä-
kistettyyn muotoon on erinomainen
turwata. — Mutta minänsä laissa
tässä on tälle kansalle annettu lailli-
suudesta? Meidän oikeuslaitoksemme
on suostunut tähän hetkellä Venäjän-
wanhoilliskimpien aineiden pillan esi-
neenä (Hywä!). Eikä yksimielisen
kokoontuloon ja järjestelmään, vaan se
lupa, jolla oikeutta tässä maassa jee-
taan on herättänyt tyyntymättömyyttä
kansassa. Koko kapitalistisen järjes-
telmän murroksuuden tuomat ilmi-
tytä torpparihäädöt Enkon tapoi-
tumat, talonpoikain karkotukset tiloi-
taan, „kirkkuisuuden“ maan anastukset,
se turmattomuus mihin Karjalan
lampuodit on jätetty, työttömyys,
työnsä pois heittäminen, kaikki täl-
lainen, jonka luettelemista woiisi pit-
tää jatkua, on hirtittävästi jätty-
tännyt laillisuuden tuntoa kansassa,
sillä se näkee „oikeuden“ muodolla ja
lain wäron alla” harjoitettavan sel-
läistä, mitä se tuntee sywästi wä-
ryydestä.

Ja wälikäsymyksellä alalla on kansan
oikeudentuntoa „laillisesta“ taholta
ja pahasti järkeytetty. Ennenkuin
wielä olikaan poistettu laiton halli-
tusjärjestelmä maastamme, antautui
„laillisen wälikäsymyksen“ ryhmiä pe-
rämyksen kiele. Wälikäsymyksen
on wuosi wuodelta, askele askelella
osottanut yhä onnettomanpaa siir-
tymistä lailliselta perustalta. We-
näjän wapaustilanteen maastamme
oleksilewain edustajien wainoaminen
on kuitenkin laillisuuden rajoille ja
— wakuuttawat pätemät lakimiehet
— kuitenkin niiden yllin. Ja tämä
hetkellä harjoitetaan ehkä Suomen lai-
lisen leinon, millä woiitaisi tehdä so-
piwain „laillinen“ muoto niiden tää
wangittamisesta yhä lisääwäin waati-
misten tydyttämiseksi, jotta Pietä-
ristä on taas tehty, ja jotta laillis-
tenkin taholta leimataan suwäli Suo-
men autonomian loukkaukseksi, Suo-
men kansalaisetkin kun sen mullaan
tulsiwat wälikäsymyksen poliittin mieli-
wallan alailiksi. — Wälikäsymyksen
niinhinkin?

Täytyykö meidän, sosialidemokra-
tien, wälikäsymyksellisten, opettaa
teille laillisuutta? (Hywä) Se huono
tutki, johon „laillisuus“ on maas-
jamme joutunut, se on oikeiston, se
on heidän, „nimiläisisten“ syä! —
Ja ainoastaan sillä kun sosialide-
mokratia edistyy, kun sen wakuut-
tetta kansan oikeudentuntoa wäli-
wia lakeja saadaan jädettynä, ainoas-
taan sillä lailla tabellisen lailli-
suuden tunto kansassa.

Mitä sitten tulee siihen „uura-
leen reformitoimintaan“, jota sena-
tin warapuheenjohtaja on Pietariin
päinkin lehumut, niin me tiedämme
hywän, mitä lausia se on ollut; me
tiedämme hywän että sen wakuutus-
neita tulot, todellista nubiutusta
ei wiera meidän tässä oloissa!
En tiedä, woiisiko tässä yhteydessä
edes wakuutusti puhua tämän edu-
kunnan kirkkuisen ohjelmasta, puo-
luen, jota isänmaan tällaisena het-
kellä rohkeus panna toimeen joukko-
luwajaiset erään suwälikäsymyksen
laheutta laheutystöjä Pietariin, ei
suinkaan taantumusta torjumaan,
vaan wakuuttamaan sellaisia toimen-
piteitä hallitusviranomaisen puo-
lesta, että Venäjän taantumuksen
wälikaama tiedemies menettäisi opet-
tajapöytänsä — etupäässä siitä, että
hän on juutalainen syntyperältään,
ja toiseksi, koska hän on rohennut
arwoitella erästä hywän arwoitella
tarkittamaan puolusta. Tämä su-
mettawainen puolue on tällä uusin
lehuksellut diplomatiaansa ja koetta-
nut uskotella kansaa, että „toisin ois-
tännyt johtajia kantaan“... mut-
ta se ei ole saanut meitä wakuute-
tusta siitä, että se wälikäsymyksen ohjel-
ma tällä kertaa woiisi parempaa tu-
losta saada kuin joku wuosi takaperin-
kaan.

Mutta wälikäsymyksen oh-
jelmaa odottaa kansa. Eivät
waimansa, millä Suomen oikeus-
wakuutus lausutaan, riippuu kukaan
pitkälle taantumusta rohkeus mennä.
Mutta se ei riipu yksimielisen sanoista,
se riippuu siitä, mitä voidaan sa-
nojen taakse panna, se riippuu siitä,
minälainen on kansan mieltä ja
kukaan alia se on puolustamaan
oikeuttaan teossa. Hallituksen puo-
lesta on huomautettu, että siitä ei
voi muuta waatia kuin että se tul-
kisse maamme oikeusperustaa ja
laillisuutta oikein ja siellä, missä
tarwitaan. Hallitukselta voidaan
kuitenkin waatia paljon enemmän
ja etenkin hallitusta tulewista puo-
luista. Tahtooko Suomen porwa-
risto ylipäänsä walmistautua tele-
mään wälikäsymyksen alawaa taantu-
mista vastaan? — Tiedetään kyllä,
että porwariston pyrkimys laillis-
maissa on päästä hoitamaan mal-
tion asioita ja erittäin wälikäsymyksen
tuloraa yksimielisen kuten perustuslai-
lisuuden, parlamentarismin suunnat
osottawat. Mutta siellä missä por-
wariston on määrättävä, tahtooko
se jaksaa wälikäsymyksen rahapöytä ja wä-
likäsymyksen hoidon kansan wäli-
wälikäsymyksen hallituksen kansa, on se
joka paitsia wälikäsymyksen osottau-
tunut halukkaasti taantumasta oikealle
päin, hallituksen puoleen. Oliko
meillä kokonaan toisin?

Kapitalismin ja suurmaanomistus
ovat meidänkin maastamme huo-
manneet, että noussewa sosialide-
mokratia uhkaa niiden etuoikeuksia.
Niiden pelko onkin ilmentynyt wäli-
käsymyksen kieltolaki, torpparilaki,
elinkeinolain kunnolliseksi saamista
ynä ylipäänsä koko sosialipoliittista
lainsäädäntötoimintaa vastaan. Jos

se waan on wälikäsymyksen tarkottanut
heidän erilaisten etuoikeuksien sa-
jottamista ja työtä telewien luol-
lain turvaamista. Ja tässä wäli-
käsien jarrutustyydyssä on porwaris-
ton suut-omistawain aines laillis-
maissa ollut halukas turwautumaan
hallitukseen, jopa tatti en tulien wä-
likäsymyksen ehläisemään kansan
työnsätelewän luolan pyrkimystä oi-
teuksiinsa.

annettavaksi esitystä Valtiosäädäyille, koska kysymys yleisvaltakunnallisen ja paikallisen suomalaisen lainsäädännön alojen toisistaan rajoittamisesta parillaan oli harkinnanalaisena erityisessä komiteassa, jonka puheenjohtajana oli senaattori Tagantsev, ja enenkuin tämä komitea oli työnsä lopettanut, oli tietympänä, tulisiko paikallisen lainsäädännön alalle siirretäisi mitään asevelvollisuutta koskevia asioita. Tämän johdosta ei Kenraalikuvernööri pitänyt mahdollisena vakanssiveroa koskevassa valtiopäiväesityksessä huomauttaa, niinkuin Senaatti oli ehdottanut, tapahtuvasta sotilaskysymyksen järjestämisen ratkaisusta Suomessa »Valtiosäätäjien perustuslainmukaisella myötävaikutuksella». Mitä taas tuli Valtiosäätäjien esitykseen 1901 vuoden asevelvollisuuslain väliaikaisesta lakkauttamisesta, niin tämä pyyntö näytti Kenraalikuvernöörin mielestä huomioonotettavaalta. Mainittua lakia toteutettiin ainoastaan Henkivartioston 3:nnen Suomen tarkkampsipataljoonan täydentämiseksi, johon vuosittain tarvittiin vähemmän kuin 200 rekryyttiä, mutta tämän tähden oli ylläpidettävä koko joukko asevelvollisuutta koskevia laitoksia sekä tuottavasta työstä koottava enemmän kuin 20,000 henkeä kutsuntaan. Paitsi niitä selkkauksia, joita syntyi siitä, että osa Suomen asujamisto vastusti asevelvollisuuslain toimeenpanoa, näytti siltä, etteivät suoritettut uhraukset olleet missään suhteessa valtakunnan tämän lain vaikutuksesta saamiin etuihin. Mutta koska, niinkuin Kenraaliadjutantti Saharov oli ilmoittanut, lähimmässä tulevaisuudessa ei ollut odotettavissa 1901 vuoden asetuksessa edellytettäjien, »etupäässä suomalaisilla täydennettävien» sotajoukko-osastojen muodostamista, piti Kenraalikuvernööri enimmäin tarkoitustaan vastaavana, että asetuksen sovelluttaminen lakkautettaisiin, kunnes joukot muodostettaisiin. Näin ollen oli Kenraalikuvernöörin mielestä täysin oikeudenmukaista, että Suomen kruunu vastikkeeksi siitä, että Suuriruhtinaanmaan asujamisto väliaikaisesti vapautettaisiin henkilöko-

Sosiaalidemokratia on niin pelottava
mies pelottaa toivonnut useiden suoma-
laisien taantumusfelistien eteen,
että ole suuttunut julkissa laulun-
toja siinä, kuinka heillä olisi mielun-
sainpaa taipua wendeläisen taantu-
misten maatumuksiin kuin alituisia
siihen, että Suomen sosiaalidemokra-
tia vielä saa laajentua. Ja joku
päätti taltperin adunne sanomaleh-
dissä joutun suomettarelaisen Viera-
riksi puhuneen, että Suomalaisuus
moi kändä samoin kuin Wendelä,
että sosiaalidemokratia tulla laaban-
euvuunmaassa luvistettui. Yman
ainoatlaan maatalaustetta julkaisi
suomalaisen puolueen pöä-dännein
nattaja täällä laulunmon, joka tar-
totti sitä että luten duumassa wä-
tiälaappoullen, äänioikeus
riisin kautta mahdollietti moitai-
tiin wosemmiston rivejä luvistat
(huutoja hii!). Mitä tästä ole kor-
jattu teidän taholla, suomettarelai-
set!

Suorasta on postiväestöllisen taantumanen talossa kuluu vääristä taantumusta tänne. Vuositamman, mille riemulla oivista ja kuluista otettiin täällä viime kintuntaudella vastaan sen pitän luvun, josta määrätellen ja vaihtellen luotettiin ajatella sosialidemokratian riviluuden juretti, taiken rosmouden peijaksi. Tätä se oli ainoa tapaus. Vuorilla muilla tavoilla on kirjastoon hankittu ja kuluu b. xuria tänne edes jonkin merän hiiitsemään työväenluolan etnemistä.

Millä tavalla perivarisitten
moisi, jos se tahtoi, tehdä vasta-
rintaan taantumuksia vastaan? —
Ehdotus edellinen puhui siitä, että
äänilippu on siinä suhteessa paras
keino. Vallan oikein, — niin lauan
kuin meillä on tilaisuuksia äänilippuja
käyttää ja niin lauan kuin todella-
kin äänilippu kuitaa kansan mapoa
vastaan lausa tuolla jultti. Mutta si-
henkö se loppumikin?

Seremonioilla muistamme, että
maan rikamiehistöillä on tilaisuus
tehdä vastarintaa, keltäytyä myö-
sämaittamaista laittomien tefoihin.
Tästä voisi ehtä iämetä nyltää.
Mutta mitä se auttaa, kun tääläisen
laton tapahmiesä lalonitkureita,
"ifanmaampelastajia", on aina o-
humahe tyhjii jäänelle kileille! —
Kunvelomifuislatot olivat tuonnoi-
sina muasina erinomaifena watarin-
nan keinoina, mutta herat myödelä
ne tilafuudet mifonista. (Hywä!)
Ette te, pormatrilfet ufkalla odot-
taa apua edes Wendän wapaus-
fiffeestä (oitte!) jolle wiefä joku
ain fitten Suomen fäädpt mitali-
fetti kumarfioat. Puhefäwq on
herrafeleisjä kokonaan muuttunut
tälä pafin muoden fufuefja, jo-
niitä taistefifojta, joita herratfin en-
nen, ainafin kufkua lattoen, fanka-
reina ifahetfumat, niitä efitetään ny
ainoafaan terrorifteina, pommime-
hini ja radmoina. (Ruwanmaa!)

Onpa tyyntäkin meidän toantimut-
sellisilla ja ranssellisilla pelästä. He-
näjän vallantumouffen eteenmistä,
ja se on myös julkisesti siitä taholta
sanottu, sillä siellä tiedetään, että
joka terta kuin kansanvalian laine
korkeammalla kohaltas. Heillää
se myös täällä lyllä kansanvalian
i. o. sosialidemokratiaa hyvän mat-
kan eteenpän. Korkeintaan nyt mo-
odottaa, että osa porvaristo- a set-
ti sieläpälle poissivolle kannalle
ei tahto huorastan myötäsovaitutta
taantumukseen. Mutia tustin, mer-
leistä päättiden, paljoa enempää
vai mittäy

Toisin on laite työndentun-
 ta. Se tahtoo ja se moi tehdä ma-
 vintaa, **ALL** — **fiitos kapitalis-
 min** ei **ALL** ole mitään muuta menettä-
 mää kuin kahleensa, mutta moitte-
 mana paljon, koto mahtaa! — **Siis**
 on tähän pyrkimiseensä siunselinen
 oikeus: "joka ei työtä tee ei hänen
 isäntänsä pida". **Siis** on siihen
 pottamoa melkoilkuks, **ALL** sen
 puhtaana säilynyt oikeudentun-
 ta moi tässä kapitalismin tuomaa mä-
 dännäköyttä.

Tömpöhenluokalla on tilaisuus tehdä maastaintaa. Sen järjestöjä ei dit-
taturi voo tuhota, ei hävittää sen
wapaata ajatusta eikä ottaa sen il-
mailemista. Ei Bismarckin fort-
lait, ei Stolppinin "kaulakkinapoli-
tiikka" ole moitit kää tehdä eikä
tostaan woiakaan. Ja koska tömpö-
henluokan liikkumistwapauden tarwe
waatii walttiollisja wapaudisja, niin
on tömpöhenluokka ensimmäisenä ni-
den puolesta taistelemaisa, kuten
walttiollisten waatimusten puolesta
tehty fuurilisto ootti.

Suoluennunne maalliohjesen ohjelman
 ensimmäinen kohta ei suinkaan ole
 haavetellisyhtiöpiäinen tuulen tupa,
 vaan sefä ohjelma, jota totentun
 fittä mutaa tuun hifioriallijet otot
 jalluvat, ja fittä mutaa, kintä paf-
 jon tietotia tanfellojota on tää-
 män ohjelman tatana. Witä fuy-
 rempi fotto, fittä fuurempi, fittä woi-
 makkainpi on fittä wafiaan kohen-
 nut wafiarinta tanfen fomen rindien
 puolefita. Maalliohjaappus tuo waf-
 lanfumuofellifuita, — je antaa waf-
 lanfumuofellifelle toiminnafe aina
 fuurrenman fivellifien tuunufufien
 ja oifufufien. Ja aina on jult-

lausuttavana, että jos edelleen Venäjän lausua vapautuslehtiä riippuu Suomen lausua vapautus, että ainoastaan tämän taistelun yhteydessä voidaan Suomen autonomian toteutuksella lausua vapautuslehtiä saada toteutettua. Ertajat ovat kehittäneet liittoa. Kapitalismi on lausua vapautuslehtiä, sosialidemokratian täytyy myöntää olla. Ja sen mukaan on taistelutulosmäärin.

Eivät meidän voimakkaimmaksi, ei otaksu meidän laajuuksi tässä laissa, totta, vaan historiallinen ja taloudellinen voimakkaimmaksi. Se pitää huolta siitä, että Suomenkin työväenluokka löydettään ensi riveistä taantumuksella vastiaan taistellakseen. (Hyvä!)

Jos osa perustettiin, jos Suomen talonpoikaissuosta ja pirttupervarista, heräten maanhasta hallitajo-
ihailusta ja hiaasta hyväänstajuu-
desta, aietuus mpaä seiställe kan-
nalle ja saman ohjelman taa, on se
erittään hyvä, ja olisi ihminen piti
mielittönä ternetulut.

Ulotta miten lägnnefin tässä suhteissa, sellainen on meidän tunnuksiamme, ohjelmamme. Se on täydellampi kuin muutolailijuuks, se on perille silloin kuin diplomaatia petäällä sen turvotissa uskoilissa (kätetä toannuusta vastiaan. (Hyvä, hyvä.)

naminkin yli kaksi vuotta kulunut siitä,
 kessä ei näy pienintäkään huomautusta
 a ratkaisusta. Päinvastoin arm. esityk-
 istä asiakirjoista käy selville, että pu-
 aksua pidetään jonkunlaisena »vakanssi-
 Suomi ei vuosina 1906 ja 1907 ole pi-
 äkeä. Tarkoituserä saa vielä epämää-
 gen, kun ottaa huomioon, että Senaatin
 tulauseesta kävi selville, että »mainittua
 n erityisistä syistä ja että sitä niin muo-
 koitettu uudistettavaksi», hyljättiin. Tä-
 kansa täydellisesti epävarmuuden tilaan
 kysymyksen suhteen, vaikei laillisen
 lakkautukseen ole sillä vähintäkään
 llen lainvastainen hallintosuunta tällä
 hä jatkuvan ja kun rahallista vastiketta
 lla vaaditaan, niin on mielestäni ole-
 ikendellisia syitä tällä kertaa kieltäytyä
 suua suorittamasta.

ett^ä Eduskunta hyljäisi armollisen esi-

Kyösti Kallio.

liikunnan mietintö N:o 13.

III.

Koska en ole voinut yhtyä valiokunnan mietinnön ensimmäiseen ponteen, niin pyydän saada täten esittää erivän mielipiteeni.

Kyseessä oleva arm. esitys perustuu siihen käsitykseen, että kun Suomi vuosina 1906 ja 1907 ei ole pitänyt yllä sovelväkeä, niin Hallitsialla on oikeus määrätä valtiovaroista suoritettavaksi rahavastikkeen näiltä vuosilta.

Perustuslakivaliokunta on tämän johdosta selvittänyt, ettei tämä käsite ole sopuinnussa valtio-oikeudellisen asemamme kanssa.

Vuosien 1904—05 Valtiosäädyt vastauksessaan saman luontoiseen esitykseen asiallisilla perusteilla osoittivat myös mainitun esityksen perusajatuksen valtio-oikeutemme sopimattomaksi, vaan siitä huolimatta ei tämä käsitys ole saanut Hallitsian huomiota. Täten on arm. esitys perustulain vastainen, koska se kieltää Suomen kansan eduskunnalta oikeuden olla osallisena valtiovarojen koskeviin päätöksiin.

Sitäpaitsä Valtiosäädyt käsitellessään arm. esitystä vv. 1904—05 valtiopäivillä huomauttivat nimenomaan, että Valtiosäätöjen mielestä on erittäin tärkeä, että rahallinen vastike puolustusvoiman ylläpitämisestä suoritetaan ainoastaan lyhyeltä, määrättyä ajalta ja että sotajoukkojen asettamista siinä tarkoituksessa annetun, perustuslaillisessa järjestyksessä säädetyin lain perusteella ei viivytetä yli tarpeellisen ajan.

Valtiovarainvaliokunnan mietintö N:o 13.

N:o 12.

Pöytäkirja Keskty. Jos. dem. edus-
kunta ryhman kokouksessa
28/2-08.

14.

Esitettiin valitsiamiesten laatima
ehdokkaalista eduskunnassa ^{määrättyä} ~~esitettävää~~
kunnallisvaliokuntaa varten. Lista

Ehdokkaista ei kuitenkaan sellaise-
naan hyväksytty. Waan tuli siihen
kokouksen päätöksen mukaan seuraavat
henkilöt. Hirves 38, äänellä
Wajakka 37 lä Merinen 36. Tikkanen
36 Hoikka 33. Sandra Lehtinen 26 ja
H. Lindroos 25. vakinaisiksi Pekä
varajäseniksi F Koskinen 23 A. Huo-
malainen 19. ja P. Pannu 19. äänel-
lä

28.

Toimitus valiokuntaan valittiin A. Huo-
lioki 32. Tanner 28 Paasivuori 25 ja
Rissanen 16, äänellä vakinaisiksi ja
varalle Eloranta Sirola Järssinen ja
Ingman.

38.

Arvettiin Mettiin keskustelemam
työjärjestyksen 36 § muuttamisesta
edustaja Ingmannin tekemään
muuttoa, jonka mukaan F

Valiokunnan mietintö laaditaan
suomalaisella kielellä. Suomenkieli-
nen teksti painaan eduskunnassa lä-
sittelyn pohjalta. Suomalaiset la-
toiset toimitetaan asanomaisen wa-
listuman toimesta tai erillisellä sit-
warien asetusla kassakassalla
jonkin asanomaisen valitsemalla ja
senen johdolla.
Eduskunnan kirjalliset kassat ja
suuriruhinnat sekä valtiopäivien
pöytäkirjat laaditaan suomenkielellä.

Asia päätettiin pöydälle seuraavaan kokoukseen. Seuran ehdotuksesta va-
tiin kolmehenkinen komitea laatiin
seuraavalle kokoukselle perustettua
ehdotusta asiasta. Komiteaan tu-
vat valituiksi Tanner, Johansson ja
Wuolijoki.

Tarkastusvaliokunnan jäseniksi
tulivat valituiksi W. Wuolijoki 32
Maria Rannio 26 Nuorteva 15 ja
Järvinen 14, äänellä vakinaisiksi
ja varajäseniksi W. Perttinen Ida
He Miina Sillanpää ja Matti Tur-
kia.

Pöytäkirjan vakunnoksi

Maria Rannio

N:13

Pöytäkirja lehty sos. dem.
eduskuntaryhmin kokous-
sa 5 p:nä Maaliskuuta 1908
Puhemieskujana laimi
E. Perttinen sihteerinä allekir-
joittanut.

1:§
Puhemieskujana ilmoitti jäsen-
luettelon kadonneen, joten nimenhuuto
töyryi tässäkin jättää laimittamot-
ta.

2:§
Tannerin ilmoittama ei voivana
laimia sihteerinä toistaiseksi ja koska
lainenkaan sihteerin ei ollut saapuvil-
la kutsui puhemieskujana allekirjoitta-
neen pitämään pöytäkirjaa tästä
kokouksesta.

3:§
Keskusteltavaksi otettiin edustaja
Ingmannin kirjelmä esittosehdotukseksi
eduskunnan työjärjestyksen, jonka eh-
dotuksen mukaan laimittelu- ja tarkas-
tusvaliokunnissa tulisi yksinomaan
käytettäväksi suomenkieltä.
Keskustelussa, jossa käytettiin kaikki-
aan 27 puheminuuttia voi esittää
seuraavat ne ja mielipiteitä:

1ⁿⁱ Pyhman delegationin mielipiteenä:
että työjärjitys lykättäisiin perustuslaki-
valiokuntaan.

2ⁿⁱ että asia ratkaistaisiin eduskun-
nan enemmistössä.

3ⁿⁱ että asia ratkaistaisiin Ingmannin
ehdotuksen mukaisesti.

4ⁿⁱ että työjärjitys pysyttämisiin en-
nemistään.

Kokouksessa tuli asia ratkaistuksi

seuraavana tavalla: 32 äänellä 11 vastaa-
aria lausuneesti päätetään eduskun-
nan ensi-istunnassa. 24 äänellä 12 vas-
taan pyydytetään lyö-jäyestys entisellään
48

Edustaja A. Hämäläinen kysyi
jotko ryhmästä on antaa jonkinlaisia
voistykia peruskorjausten kertaumukseen
jota pian tullaan käsittelemään
lakivaliokunnassa. Asiaa pidettiin
kyllä tärkeänä, sillä peruskorjausten
kertaumus on ainoa ase jolla voimme
tarttua kiinni oikeuslaitokseemme
eduskunnassa. Kian vahyyden vuoksi ei
katsuttu kuitenkaan voitavan ryhtyä
mihinkään tehokkaisiin toimenpi-
teisiin, kehoitettiin ainoastaan ryhmän
jäseniä joilla on tiedossaan väärin-
käyttäjät oikeuslaitokseemme ilmai-
tamaan lakivaliokunnan jäsenille.
Keskustelu asiasta alkoon vastauksena
kyseymykseen.

3:8.
Seuraava kysymys esitettiin
tällä oli merkity. Eteläisen koulakunnan
Siola ilmoitti, että Piitoniemi oli saa-
punut kysely, oliko hänen, kerran edus-
kunnassa puheessaan, käyttämänsä sana
Eteläisen koulakunnan merkitty edus-
kunnan jäytäkijänsä, josta ne olivat
poistettavat. Tiedusti ryhmästä oliko
hänen eikä jokuhan kysittävä lausun-
toaan. Tanner huomautti, että asia
ei kuulu ryhmään, Siola voi meneti-
lä niinkuin näkee sapivaksi. Ryhmä
yhtyi Tannerin lausuntoon.

6:8.
Tällä khdissa oli kiirellä
muiten, että voi sos. dem. eduskuntaryh-
mä

män jäsen oli ollut puhtassa oltiin
asi käsiteltäväksi. E. Pertteli ilmoitti
ottaneensa selvää poliirikamarista ja
ilmoitettiin siitä, että puhtassa oli
ollut ryhmämme jäsen Kaaralainen
toivoo kuitenkin ettei asia otettaisi
tässäkultaa keskusteltavaksi koska
asianomainen ei ollut saapuvilla
Asian lykkäamisestä kuitenkin vastus-
tettiin koska Kaaralainen oli saanut
tiedon ryhmän kokouksesta ja asia oli
kerättänyt suurta huomiota ryhmän
yleisönsäkin, otettiin asia siis enemi-
tön vastalauseksi tuli käsiteltäväksi
Keskustelussa käytettiin suuri joukko
puheenvuoroja joissa kaikki paheksut-
tiin Kaaralaisen menettelyä, sekä ehdot-
tiin rankaisutoimenpiteitä kuten
ryhmästä eroittamista, tanssija valittiin
joistaan huapumista sekä nimen jul-
kaisemista puoluelehdissä. Ei kuiten-
kaan katsuttu ryhmän avoimelle seivak-
si tuomita, ilman asianomaiselta kuu-
lematta, vaikapa asia olisi ollut kyllin
selvä, vaan ~~valittiin~~ ^{ehdottiin} sovintolautakun-
taa jonka tulee antaa huomioon kaik-
ki seikat ja antaa jätelmä tuomio.
Ryhmän puolesta sovintolautakun-
taan valittiin Tanner ja Siola, kanta-
jona Siira. Kaaralainen puolustaa valit-
see myöskin kaksi jäsentä ennen huap-
mistä klo. 4 p.p. Puheenjohtajan sovinto-
lautakuntaan valitsee puolemmuorilla
jos Kaaralainen ei alistuisi ryhmän
päättäjä noudattamaan katsolaa
kän ilman muuta ryhmästä eroit-
tukin. E. Pertteli ilmoittaa ryhmän
päättävän Kaaralaiselle.

7. §
Edustaja Karkinen ilmoitti, että
jos jollakin ryhmän jäsenellä on tie-
dossaan väärinkäyttöä valtiomautoi-
den talouden hoitajaa, ilmoittaisi
niistä häneen.

8. §
Lupaamaan kokoukseen pro-
dalle pyysi edustaja Häkkinen: Eikö olisi
syytä tehdä välikysymys hallituksen se-
laimista sotilasvirhatalojen Terveparien os-
man turvaamisesta mielivaltaa vastaan
Edustaja af Ureinin pyynnöstä päätälle
jää kysymys, maatalous kiden perus-
tamisesta.

Jenny Nuotio.

N: 14

Pöytäkirja tehty Sos. dem. edus-
kuntaryhmän kokouksessa 2/3
1908. Puheenjohtajana oli Hilja
Pärssinen.

1. §
Kokoukseen oli saapunut Torstunvoi-
man asiamies Pekar Tuutala.

2. §
Ensimmäiseksi esitti Sirola interpel-
laatioonin vaiheet perustuslakivaliokun-
nassa, esittäen kunkin ryhmän ponnus.
Nuorteva Teki periaatteen ponnus muutamis
muutosehdotuksia.

Päätös Ponnus tyväksyttiin Nuortevan
ehdottamalla muutoksella.

3. §
Nuorteva alusti kysymyksen kunnain
ja valtion kaunatusehdisteistä kausa-
pakoudu laitokseen ylläpitoon.

Päätös Asia lykättiin ryhmän valtuustoon.

4. §
Otettiin esille kyytilaitosta koskeva
asia ja:

Pöytäkirja esitti että mieltunon mukaan
kulle koko kyytilaitoksesta tulevat
valtion kaunatettavaksi.

Kiitos Oli ollut 800 markkaa verokannalla
Valtuustossa toiset 900 ja 1000 mark-
kan verosensuuseen kannalla
Muutamat olivat sillä kannalla että
koko asia lykätään vaalien jälkeen.

Ursin Oli pidettävä mieltä että tässä
asiassa olisi noudatakseen realipo-
siitiikkaa 1 kannatti 900 markkaa verope-
rustetta.

Kiireet Chaotti päätettäväksi paucsko ryh-
män jäsenet vasti lauseen verotuk-
seen tahi pyytävätkö päätös koko-
naan.

Hoikka Kaniatti 1000 markkaa veropohjana
päävä ja kunkaan polkkoalaisiin notaa
mutta olisi veroperuste pidettävä
alhaisempuna maantallisuus^{oikeustajien}
maiden.

Laine Hänen mielestään ei olisi mitään
kiirettä vähentämään maantallisuus-
ten rasituksia poistamaan. Olisi
pidettävä kyytilaitos suunnallaan
toitaisiin lykätä uusien vaalien jor-
keen.

Tanner ^{ryhmän puolesta} Valiohuu-näytöksen olii pau-
tava vastalaure ja pidettävä kyyti-
laitos suunnallaan.

Päätös Keskustelu pidettiin keskustel-
lu vastauksena kysymykseen.

5 §.

Martikaisen tekemästä välikysely-
stä johtunut lasku lykättiin vattun-
tulle.

6 §.

Tienlehorasituksesta teki Pannu sel-
vää. Ei keskustella.

7 §.

Häkkisen chaottama välikysely lähe-
tettiin vattunston hyväksyttäväksi to-
pyytäväksi ryhmässä esitettäväksi.

8 §.

Perttilä esitti Margariniin kysy-
myksen keskusteltavaksi - sekin asia
lykättiin vattunston.

9 §.

Elovaala ilmoitti etia Talousva-
kunnassa ^{ryhmän jäsenet} ^{ovat} hyväksyneet lain
soka eräisiin tapauksissa.

Kiittää kiittäen omaisuuden haule-
kinnisen maalla.

Pöytäkirjan vakundeksi

Maria Pannio

Lasku

Tilaston keräyksestä Karjalassa ta-
paktuneista metsätilain - kauppa-
jauksista y. m. ryöstökakunsta ja lah-
joitusmaiden virallisesta hoidosta:

Tilastojen keräys Senaatista, Viipu- rin ja Kuopion läänin läänis- hallituksista, matkakustannuksineen	120:-
Kopio lahjoitusmaiden maakartasta selityksine ja muina kuluine	25:-
Laivamaksuja Sortavalasta Salmeen ja takaisin useampia kertoja yhteensä	20:-
Hevosja vene matka kyydit. Sal- min saaristassa - - - yhteensä	24:-
Estetiönien todistajien palkki- oitien ja ylös pitoon sekä matkoille	36:-
Itseni ja asianajaja Bror H. Schöne- mannin ylös pitoon matkoilla yht.	90:-
Pöytäkirjojen ja tilastojen puhtaaksi kirjoittajille - - -	21:80
Paperi ja postikulut yht.	14:-
Palkkio asianajaja B. H. Schönmannille	500:-
Kysely pöytäkirjan luovutus Wiipuriin länin kuv.	6:95
Palkkiaksi itselleni 3 kuuk ajalta	250:-
Summa 500 1107:75	

Helsingissä 11 p. Maaliskuuta 1908.

Janne Martikainen

Tämän laskun johdosta on asia-
tutaja B. H. Schöneman antanut seu-
raavan lausunsa. —
"Sikäli kuin olen saapuvilla
ollut ja asia muuten minua
koskee, todistan laskelman
oikeaksi kuin edellä."
"B. H. Schöneman"

Asian mukaisesti oikeaksi to-
distetut pöytäkirjan otteet sekä
jäljennökset kaikista hallussa
ollista todistuskappaleista, ole-
vasta merkitystä Suomen markan 1107:
määristä valmis Sas. dem.
män vapaasen Käytännön kuo-
ntamaan aika kunn yllä.
Janne Martikainen.

OULUN LÄÄNIN TALOUSSEURAN
METSÄNHOIDONNEUVOJA

Hempelo Tammi kuun 25 p:nä 1908.

N:o

Maalaisliitto ja
maiden rauksi

Lohori H. Koveri N. R. af Mäsim
Turku

Katsoen siihen suureen puutteellisuuteen, tai kiini-
panaan, suureen yksipuolisuuteen, jolla sosialis-
tista valistusta onilla nykyään tehdään, päätin
kirjoittaa Teille erästä asiasta, joka jo kauan
on mielessäni kiertänyt. Olen kirjoittanut maatil-
jelys- ja metsänhoitoammattimiehille useita kir-
jeitä, joissa tätä asiaa olen yksilysti koetta-
nut valaista ja kyselyt, väisikö mitään asian
suyäksi tehdä ja vastauksia on saapunut aina
toiveristä saakka, jossa suopoudella asia on
kehoitettu viereillä pitämään ja edelleen pohtimaan.
Asia on: saada syntyämään sosialistinen maata-
lauslento. Lehten tarkoituksena tulisi olemaan päi-
vän kysymysten selvittäminen maatalouden alal-
ta ja teknillisten ammattihenkilöiden antaminen pien-
viljelijöille, jota sos. dem. puolueen jäsenet ennen
kaikkea ovat.

Lehti on ajateltu aikakauskirjaksi, joten sillä tulisi ole-
maan pysyväinen merkitys maataloudellisten väitel-

listä päiväsiassa on pakotettu käyttö-
mään.

Tanner Kannatti valmistusoikeuden
myöntämisestä.

Päätös Kannatettiin valmistusoikeuden
myöntämisestä — Lehti auvettiin tyh-
män jäsenille evästeitä heidän...

lyyden alana. Nykyään näkee sitä seikkaa useamman
kittavan, että meidän puolue on sailla tärkeimpiä
tekijöitänsä.

Jos lehtihämähä pystytään saataisiin, ei olisi putotta
tilaajista ja avustusta lehti tulisi saamaan useita
ta elvittä maatalous- ja metsänhoitomiestä. Useat
ovat luvanneet avustustaan, vaikka eivät kuulukaan
sos-dem puolueeseen, vaan tohtaiivat hyötyä asiaa
auttaa salaisestikin. Heidän suhteensa tässä puolu-
eeseen on siksi luonnollinen, vanhaakaan kiinni si-
tu, että nykyisen kiristyneen aikana eivät kehtaa le-
pua. Nähtäville absteina kääntymistä.

Minä nyt esittäisin, että sos-dem puolueen eduskun-
tajäsenet, kokouksessaan Helsingin, valitsevat ke-
hündestään osuus kunnan sääntökomitea ja hakivat
lupaa lehden julkaisemiseen.

Jos Te puolueen uskollisena, kaikki uhraavana vet-
ranina attasitte tämän esityksen huomioon ja k-
notteisitte asiaan nuorempia, olisi sillä jotain on-
nitystä.

Olisin kiitollinen, jos saisin kuulla Teidän mieltä
pitäenme asiasta eniten.

Osote:

Kempole

Armoitukseksi
Kilho Lening

N:15

Pöytäkirja tehty Sos dem eduskun-
ta ryhmän kokouksessa 19/3
1908 Puheenjohtajana oli J.
Nuorteva.

1/3.

Läsnäolo oikeus annettiin Toveri
Hokkaselle Mikkelis.

2/3.

Esitettiin nuutamien Toverien pyynn-
nosta ryhmäkokousten alkamisajaksi
klo 6 si ja etu kokoukset ilmoitettaisiin
jo keskiviikon Työmiehessä.

Esitettiin.

3/3.

Kirjelmä, joka oli lähetetty se
sovitto-oikeus joka oli asetettu Tohtinaan
Naaralaisen ^{luopottelu} asiaa tutkimaan. Ryhmä
siirsi sen kumuttuaan liitteensä Tohtian
pöytäkirjaan (Liite N:1).

4/3.

Otettiin esille Margariinin hyssynys
joka jo oli ollut valtuustossa esillä
siellä, oli puolustettu valmistus oi-
kouden myöntämisestä maassamme.

Saati että kannattaisi puolustaa
ryhmiselle valtiolaitokselle margariin-
in valmistuksen monopolioikeut-
ta.

W. Perttilä

Oli ollut eri mieltä valiokun-
nassa koko margariini valmistuksen
myöntämisestä, perusteella että maahan
laas hankittaan maahan ravintoai-
ne joka on huroa ja jota köyhiä-
listä pääasiassa on pakotettu käyttä-
mään.

Tanner

Kannatti valmistusoikeuden
myöntämistä.

Päätös

Kannatettiin valmistusoikeuden
myöntämistä. Sekä annettiin ryh-
män jäsenille vastus etu teidän olis-
sa.

vaadittava valtiolla margariinin
valuistussuokentta eikä yksityisille ja
jos he eivät saa tätä ehdotustaan
vaksymista on heidän pantava vast
lause.

Muolijoki 1. Ilmoitti paneransa vastala
peensa päätöksiä ~~riimasta~~ osaan
vastaan, sillä perusteella että val
paa niiden keinon kiskoa valit
sia veroja köyhälistöltä.

5 §.

Sen jälkeen tuli oppivelisuu
kysymys esille josta Järvinen ja
Muorteva olivat olleet eri mieltä as
anomaisessa valiokunnassa.

Järvinen Oli sitä mieltä että alem
man kausakoulun opetus olisi tehtä
vä ylemmän kausakoulun opettajan
velvollisuudeksi siten että he opetta
30 viikkoa ylemmässä kausakoulun
ja 12 viikkoa alemmassa kausakou
lussa.

Muorteva Järvisen ehdotuksen mukaan
ei tule alempi kausakoulu alke
ja opettajavoiinaan nähden järje
tettyä siten että se vastaisi tarho
kublaan ylempään kausakoulun va
mistavana laitoksena ja vielä lisäksi
kärsii ylemmän kausakoulunkurssi
ajan lyhensyksen tähden.

Ursin Alkuperä on tärkein. Siis
tehtävä mahdollisimman hyväksi.

Lahtinen Ehdotti kysymyksessä olevassa
asiassa ^{jokaisella} päätösvallan riippuvuutta
ryhmän päätöksestä.

Päätös Asian päätös lykättiin toistak
seksi.

6 §.

Kiaves Esitti kunnallisvaliokunnassa
olleen kysymyksen lisävaltiuston jäsen
ten valintaperusteista. Oli valiokunnassa
oli ehdottanut lisävaltiuston jäsenten
veroperusteeksi 1000-1600, maalla 600-800
koska riituu kerta verosenuksen
nojaalla valita.

Asian ratkaisu jätettiin valio
kunnassa oleville ryhmän jäsenille
11 §.

Lujettiin O. J. Laineelta tullut kirjelmä
jossa hän muuttii ryhmää. Tätä
kuin häntä ei ole valittu mihin
kään valiokuntaan jäsen. Kirjelmä
seuraa tätä pöytäkirjaa liitteinä
N:o 2.

Keskustelussa päätettiin että Laine
valittaisiin Laki ja Talousvaliokun
nan varajäseneksi koska Häyrynen
siirtyy vakinaiseen paikkaan. Kun
ten ei asia ollut aihetta toi
menpiteisiin.

Maria Rannio.

Lite N:o I Pöytäkirjaan

1913.

Naaralaisen asia.

Sos. dem. eduskuntaryhmälle.

ryhmän lausuma.
shd. 11/13
Eikö olisi syytä ottaa
harkittavaksi kysymys
ryhmän kokouksen
alkamisesta. Jos asia ikenston puolesta,
otetaan seille toinen pu-
dun ehdottaa kokouk-
sien alkamisajaksi klo
6 ta iltapäivällä.

Helsinki 11/13

Oskar Leino
Tähän yhtyvät:

V. Mäkelä, J. Tikkanen
A. Roponen, J. V. Laine
L. Mäkelä, F. Karkinen
J. Mönkkö
W. Tichanoff
E. Hämälä.

puolesta, päätettiin, asetettiin
aan ja päättämään
laisen juopottelu-
zydän siitä seuran.

puolesta oli sovinto:
valitut V. Tanner ja
t, Naaralaisen puo-
nä J. Rantanen ja

K. Mänty, puheenjohtaja, oli puolesta.
Kunta asinut Valtio, Jotkin.

Naaralaisen, joka oli läsnä,
selitti, että sinä pyttiä oli
nauttanut rakennus, ja kun

Lähte N:o I Pöytäkirjaan

19/3.

Naaralaisen asia.

Sos. dem. eduskuntaryhmälle.

Sen sovinto-oikeuston puolesta,
jonka ryhmä päätti, asetella
maksu tutkimaan ja päättämään
Toveri Naaralaisen juopottelu-
asiasta, pyydytän esittää seura-
vaa:

Ryhmän puolesta oli sovinto-
oikeustossa valitut V. Tanner ja
allekirjoittanut, Naaralaisen puo-
lesta oli läsnä S. Rantanen ja
H. Mänttä. Puheenjohtajaksi oli puoletoimi:
Kunta esikunta Toveri Välsi, Jokisen.

Naaralainen, joka oli läsnä,
selitti, että hän myllä oli
nauttinut väkettä, ja kun

ei ollut avarinta mieltä,
jäl' kadulle yökä. Pistäytyi
späälle jikelle, joten hän
levolle. Partista kuomaisen
polüsi aamupäivän ja yhdessä
menivät he polüsiikamille, josta
hän pian pääsi pois. Mitä siinä
ei ollut.

Touet Leiro pyhän valitsemaa
pötti pötti vaatimukseen, että
Naaralainen erotettaisiin pyhästä.

Naaralainen selitti Kyllä täyt.
Tavansa valtiapäivämie, toimeen
yhtä myin (kuin joku munkin,
arveli monen munkin Käyt.
vansa aikaansa yhtä kevyt:
mielisesti.

Leiro selitti että tällais^{et}
tehtävät ~~kyntävät~~ ^{kyntävät} sellaisia
Käntykseä ~~kyntä~~ ^{kyntä} valitsojissa,
että eduskuntajärj. ei voi
pitää puolueen arvon myin

yhti sitä edustaa köy:
pölistöi pöthille tarmolla.

Pysyi vaatimuksessaan.

Touet Rantanen ja Mäntä
esittivät, että Naaralai-
nen erotettaisiin pyhästä
vain pyhämyöriä mää-
ajaksi, yhtiä (munkkueksi,
ja jätettäisiin valitsojille
loput.

Touet ja allekirjoittaneet
katsoivat pyhän kokouksen
ilmenneen siksi voimakkaan mieli:
alan erotuksen puolelta; että
siinä oli tarpeeton turhia.

Puheenjohtaja Järvinen oli pötti:
misen kerralla, joten se tuli
sovinto-oikeuden päätösköri. Tämä
julistettiin tiedoksi "Oyömie" lehdessä.

Helsingissä 19 p. maalisk. 1908
Urho & Sirola.

Liite N:o 2 Pöytäkirja: 19/3 -08 Perusla 18/III 08

Suomen Sos.-dem. Eduskunta Ryhmälle

I
Liite N:o 1 Pöytäkirjaan 19/3. 08.

Arvoisalle Seurintavirkkudelle.

Ennen kuin esitän loppuvaatimukseni pyydän esiintuoda monia niistä syistä joihin se perustuu.

Koska se puolue johon edustaja J. E. Naaralainen kuului, on ollut yhdessä ohjelmansa osaksi taistelun väkijoukkojen tuottamaa turjua vastaan josta ei täysin vakaumukseen perustuvan itsekritiikinsä pohjalta niin kuitenkin suuresti siihen liioitella tavalla, josta johtuu että sellaisessa luottamuksellisessa jossa nyt kysessä oleva henkilö on ei ole saavutana pidettävä ja opotelmassita vähemmän niin suurella määrällä että siten saatetaan koko puolueen edustajat raittiusmiehistä valittajain silmissä huonoon valoon. Luottamus on jo ennakolta lausunut ajatuksensa selvästi. Tässä esitteenä. Olessa n. 1906 pidetyssä kongressissa päätettiin nim. että puolueen luottamuksisuus alerien henkilöiden on käyt-

alentavaa, ja paikkotous on tapahtunut ilman mitään edelläkäypää tutkintoa ja vasten kaikkia siveellisen oikeuden periaatteita, sekä vasten eduskunnan

työdyttävä vaittasti. Tuntui kuitenkin
että kun asianomainen olisi työtön
kottanut tämän selän velhoitukseen
joka siinä on pidettävä raskasta
osa asianhaaran. Kuitenkin olla huom-
aan kaiken sen menestyksen ja kehity-
sien ja jopa suoranaisen arotuksen on-
ka hän on osaksi saanut, käy-
sitäkin raskauttavan mahi.

Ja se tärkeä ja kaluuntainen tehtä-
mä joka kansan edustajalla, eritoten
käsikäsien edustajalla, on, pitäisi
olla siihen määrään velvoittavaa
huonetta, että ainakin tulisi siitä
ti ja arvokkaasti käytäytyä eikä
jouduttua itseään siihen tilaan joi-
toi ole muuta neuvoa kuin joutua
kisen järjestyksellä huoltaan. Kun
kuitenkin ei asianomainen näytä se-
joivattavan velvoittaa se hänelle
siitä jätetkin tuntevasti osaita
maantunnam.

Ellemme ottaisi mitään sopeu-
suussääntöjääkään huomioon, on
ta erä suuri merkityksellinen pu-
li asiassa joka jo tykein olisi. Tänä
tänä egypti Starnobkaseen toiminnat

Liite N:o 2 Pöytäkirja: 19/3-08 Peruslainsäädännön 18/III 08

Suomen Sos-dem Eduskunta Ryhmälle

Lasen. Se on nimittäin aivan huonon-
lista että ne valitijat, joiden edusta-
jana J. J. Saarala on, esillä on
Pietari Haidan edustajana julkisesti ja
pöytäkirjan ja siten kuluuttavan aikaa
munkin kun varsinainen toiminta
johtavat siihen ajatukseen että edustajain
edustajilla onkin (vähän) maantia selä
tunnista että tulisi eikä suinkaan Haidan
ohjensa ajankulun ole pääasia. Järjesty-
tystä kukaan ennakko- ja aikaväli
maantiaistakin tukea sellaisille ot-
simisille, on se onniestani suu-
ressa määrässä arveluttavaa. Enkä
ole joutunut valittamaan, siinä tapauk-
sa että me siunattaisiin me asian
noin vaan että Haidan joutumaa
ta selittäisi osittain jättäen ei-
della olen maininnut. Enkä siis saa
kättä niin maantiaistelle jättä.

Kun vielä huomioon otetaan ma-
arvostelunissa sekin seikka mikä sillä
olisi esimerkkinä vastaisinnalle, se-
hen olisi antaa tavallista tutkia
sille itselleen itselleen, että kun
maan lukeutuu sosialidemokratian pu-
loksen niin on oikeus, jopa se on su-

alentavaa, ja poikottaus on tapahtunut
ilman mitään edelläkäypää tutkintaa ja
vasten kaikkia sivistyksen oikeuden
periaatetta, sekä vasten eduskunnan

saatuaan elää aivan smiten kunnassa
sestä tahansa; Tämä käsite kerran
ka saa tukea väitteestä, että ry-
ciä rappeutumisesta ovat yllättäen
malliset olosuhteet. On siis perust-
luta että tällaisella ajatus tavalla ha-
vetaan onaa jälkeäin alta.

Kiitä kiittäen että t-
sso unnon Sos. dem. eduskunta
ryhmä, tehdessään päätöksen edusta-
St. Mäkelin juttu, ilmi lausun-
sen käsitteksen ettei vastaisun-
dessa samallaisia tapauksia enää
voida erotella päästä, vaan
sellaisissa tapauksissa asianoma-
sen syllinen erotella ryhmästä.

Heidän yllämainittuihin syi-
pyydän asianomaiselle sovint-
akennalle kunnioittain esiintu-
lapsallisen vaivastutkimani: edus-
että edustaja G. F. Kaaralaista

erottaisiin Sosialidemokratia-
sista eduskunta ryhmästä.

Helsingissä, Maaliskuuta 1908
Oskar Leino,

Liite N:o 2 Pöytäkirj: 19/3-08 Peruspiiri 18/III 08

Suomen Sos.-dem. Eduskunta Ryhmälle

Saan kunnioittain ilmoittaa että kat-
son itseni tulleen poikotetuksi
Ryhmän puolesta, koska olen ainoa
jäsen ryhmässä joka ei ole tullu
valituksi mihinkään valiokuntaan.
Lukuen ottamatta Suurta valiokuntaa
jota ei kukaan Sos.-dem. vai Todellisuudessa
valiokuntana pitää, ja jossa sitä-
paitsi onkin oikeus kaikilla edus-
tajilla olla keskustelija kunnassa.
Vaan kun tämä poikottaus on tapahtu-
nut ilman minulle mitään ilmoitettua
syytä, ehkä mahdollisesti kysyä että
ryhmä on katsonu minut kaikkein
heikomaksi olemaan valiokunnan
jäsenenä, vaan tämä on mielestäni
oikeudetonta koska ryhmä ei ole
yhtenäisesti edustajan auktoriteettia
asettanut mihinkään erityisen tutkia-
lautakunnan hyväksyttäväksi, joten
Edustajan pätevyys tutkinto on koka-
maan riippuva hänen valitsijainsa
vapaasta tahdosta, ja edustajan poikot-
taus on niinkuin sen kansan
poikottaus joka hänet on edustajaksi
si valinnut, koska edustaja ei ole
tehnyt mitään rikosta joka voisi olla hä-
nen; sekä hänen valitsijainsa arvoa
alentavaa, ja poikottaus on tapahtunut
ilman mitään edelläkäypää tutkintoa ja
vasten kaikkia siveellisen oikeuden
periaatteita, sekä vasten eduskunnan

Työjärjestystä jossa nimen omaan
viitataan että jokaisen edustajan
pitäisi tulla valituksi johonkin va-
kuntaan, ja koska Sos-Dem puolue
on annettu Suurelle valio-kunnalle
se leima että se ei ole kun järutus-
taiton joka se todella onkin, niin
on näin ollen minulla täysi oikeus
pitää itseni - ja valitsiani täysin
poikoteerattuna, kansan valtaisin-
man puolueen ryhmältä, joka on
antanut aseensa parvarien käteen
joten minun on mahdotonta tästä
edes esiintyä heidän kanssaan jul-
kisessa väittelystä puolustamassa
Sosialistisia periaatteita.
Edellä esitetyn nojalla saan ilma-
taa että pidän itseni ryhmästä
erotettuna Puoluekokoukseen asti
ja pyydän että Sos-Dem ryhmä
liittöä tämän ryhmän pöytäkirja-
liittämä eli oikein jäljennetty

Helsingissä 18 päivä Maaliskuuta
v. 1908

Oskar Fredrik Leine

Pöytäkirja tehty Sos-Dem edus-
kunta ryhmiän kokouksessa
26 p. maaliskuuta 1908. Puheenjoht-
ajana toimi Y. Sirola.

18

Minun luodon jälkeen esitettiin valtuus-
kunnallipäivä Wirhamies kielikysy-
myksen käsittelytavasta. Valtuusto
oli ollut sitä mieltä että asia
olisi ollut ensin tuotava valtuus-
kon päätettäväksi.

Sitä huolimatta otettiin asia esille
ja sen jälkeen alusti Leino kysy-
myksen tähden selvää siitä asi-
akirjoista joita oli esiintynyt siinä
neuvottelussa jota tämän asian joh-
dosta oli ollut eräiden ryhmien jä-
senten ja puoluetoimien kesken.
1) Ehdotus sisälsi että kaikkiin ylem-
piin virastoihin on oikeus jättää kaat-
ta maan sekä ruotsin että suomen
kielisiä papereita.

Tässä kohdassa pidettiin keskustelu
vastauksena kysymykseen.

2) Että keskusvirastojen puolesta
suomalaisilla alueilla ei tarvita
antaa ruotsinkielisiä papereita
mutta olisi suomen- ja ruotsinkieliset
kannat suomenkieliset jos niin
vaaditaan.

Ruotsinkielisiin alueisiin voitaisiin
kompetenssineuvottelua vaatia suoma-
n kielillä sitä että he voivat antaa
ruotsinkieliset asiakirjat - koki-
myksiä sihteerin kautta voisivat
kehä sen Ruotsalaiset asiakirjat
set sekä

ruotsalainen rikoslain nojalla pyydetty
on pikautettu saamaan ruotsinkielisiä
paperit.

Alto Esitti että kaksikielisissä la-
neissa puhtaasti Suomen kielisillä
aluesilla kirkkokunnat asetetaan
samaan asemaan kuin Suomeuk-
linen alue.

Ei äänestetty tästä kohdasta.

Keskusvirastojen tulee olla suomen-
laisia mutta niillä aluetta virasto-
joita ovat puhtaasti ruotsalais-
la penneilla on oikeus saada
omalla kielellään vastaukset
keskusvirastoilta - ja että ruotsin-
kieliset asiakirjat merkitään ruot-
sinkielellä Diaarikirjoihin.

Ei äänestetty.

28.

Valtuston tekemä pöytäkirja joka
koskee ^{lounaan} vapauden myöntämisestä ed-
kunta Noiden aikana hyväksyttiin.
(Löytyy valtuston pöytäkirj 26/3).

38.

Valtusto ehdotti ryhmälle otettavaksi
erityistä virkamiestä joka pitäisi
huolen ryhmän juoksevista asioista.

Häkkinen Ehdotti pankkivaliokunnan
pitä tehtävää kuuluville ryhmän
jäsenille pitä tehtävää.

Pirola kysyi onko valtustolla ollut
tarkoitus että tuo toimittaja oteta-
ulkopuolelta ryhmää.

Tokoi panoi olleen sellaisen tarkoi-
tuksen.

Päätös Asia pantiin pöydälle rik-
kunes valtusto ^{valiokunta} ^{valiokunta} ^{valiokunta}
mitellun ehdotukseen.

48

Keskusteltiin miten olisi menetettävä
kuin ryhmäkokouksiin osanottoon käy-
nyt kovin laimeaksi.

Ehdotettiin nimenhuutolistan perus-
teella julauttavaksi kethä ovat
olleet pois. Sihteerien huoleksi jäi
valmistaa lista joka on kuitenkin en-
sin näytettävä asianomaisille.

58.

Otettiin päätöksen mukaan kes-
kusteltavaksi kirkkolaki kysymys
ja kairamon interpellatioon
sekä lakiehdotus koskeva tuk-
kijointiitten kiinteistön hankki-
mista maasta.

Ukkinen, Järvinen ja Flahkinen ilmoit-
tivat vastalauseissa päätöksen
vastaan jolla nämä asiat nyt ole-
tiin esillä ilman valtuston lau-
muston.

Painio Sai ensimmäiseksi puhe-
vuoron kirkkolakikysymyksestä.
Hmätteli sitä kuin ryhmämme laki-
valiokunnassa olevat jäsenet eivät
olleet panneet vastalauseita ko-
kolakia ^{ehdotusta} vastaan. Hänen miele-
nsä oli kirkon ja valtion ero pi-
kemminkin saavutettavissa jos kirkolle
olot laimautettiin kanta ovat
vallion puolelta tukalat.

Ehdotti että ryhmän jäsenet puuressa
valiokunnassa eivät ottaisi osaa koko
asian käsitteelyyn, ja että asia eho-
tus äänestettäisiin kumoon Siis jor-
rutettaisiin asiaa.

Pirola Valtusto ehdotusta, koska hä-
nen mielestään ei puoluekokouk-
sen päätöksään edellytä näin jyrk-

kää menettelyä
Päätettiin Etta Taimio ja Sirola puhuivat
asiasta eduskunnassa.

Sen jälkeen keskusteltiin Talous-
liikunnan mielistämön N:2 johdosta
J. Nuolijoki. Ei pitäkään edustajana
periaatteellisesti oikeana sitä etia
mainittua laki ehdotusta minkäläi-
set kannattavat
Jos mieltinto hyväksytään kolme met-
arua siitä, se ole köyhälistölle etua.
Punat palustuvat. Niistä 180 milijonaa
voenti. Se ei menisi suurempi so-
kitalle. On huultavaa että työvä-
palkat pieneneisivät. Yhtiöt ovat
tähänkin asti kottaneet metsänsä
paremmiksi kuin yksityiset.

Marttikainen. Ei paronit tässä asiassa
olevansa. Neorettisessä sosialis-
vaan. Tuhman sosialismin "kann-
ta.

M. Nuolijoki. Käitään teollisuuden keli-
tykselle meidän maassamme ole-
van välttämätöntä että liikke-
onistajien su. oikeus hankkia suure-
massaan määrässä maanomaisuutta
se väite ei pidä paikkaansa.

On valittava joko se että annetaan
suurille tukkijhtiöille mahdollisuus
hankkia luojastensa kautta meidän
maanomaisuuttamme metsien edry-
vöksi. Tahi tahotolaanka turvata
maa omainsuus pikkuviljelijöille.

Marttikainen kannatti M. Nuolijokea.
M. Nuolijoki. Selitti vielä neorettisesti olevansa
Sulo Nuolijoen kannalla. Mutta käytä
nöllinen laimlaadinta pakottaa kunnin
toiselle kannalle.

Hoikka
Urtin
Päätös

Kannatti mieltintöä.
Samoin.
19 ta äänellä H neljää vastaan
hyväksyttiin mieltinto.

78
Kairamon interpellatiooni asioia
ei enään otettu esille.

Maria Taimio

Pöytäkirja tehty Sos. dem. edustam.
ta ryhmän kokouksessa 2 p. huik.
kuuta 1908.

18

Olettiin keskusteltavaksi nykyinen val-
tiollinen asema, ja Bai Tirola esim.
mäiseksi puhevuoron.

Lausuen että puolueessa näyttää
jotkut olevan vähän epätoivalla
kannalla. Joissakin puoluelehdissä
pääkin näyttää haperoiden käsiteltä-
vän sosialidemokratian ryhmän me-
nettelystä, sen aut. hallitukselle antamasta
epäluottamuslauseesta, ja näyttääpä
itse ryhmässäkin olevan erimielisiä
koska meidän jonkun puolesta tuli
äänestyksessä ainoastaan 71 ääntä.

Itse oli hän vakuutettu ^{siitä} ^{että} menetti-
lymme oli oikea. Olikin välitysty-
perusteluissa ja pousissa vaan joh-
donmukaisesti lausuttu kaikki se
mitä me näiden kahden vuoden
aikana olemme hallitusta moitti-
neet. Muuten piti puotavana
että ne jotka ovat toisin, äänestä-
neet ilmoittaisivat sen ryhmälle.

Merinen Vaati vastausta perustus-
lakivaliokunnan jäseniltä mitkä
perusteet heillä ovat johtaneet
hyväksytyksi tulleiden pousien te-
kemisessä. Hän oli kyllä, äänestä-
nyt pousien puolesta, vaikka olikin
asiasta erimielistä.

Holikka Ilmoitti äänestäneensä toisin,
koska hän oli sitä mieltä että
ei ollut edullista antaa Suomalais-
kelaisia uudelleen hallitukseen.

Rontanen Vastasi Meriselle joka kysyi
vuorosta pilkisti sellainen ajatus
ikään^{kuin} perustuslakivaliokunnan
jäsenet olisivat ilman ryhmäpää-
töstä tehneet päätönsä.

Tainio Nyt kuin ryhmä kerta on
antanut hallitukselle epäluottamuksen
seurauksena vaatisi johdonmukaisuus sil-
myöskin muodostamaan senaatin,
kahi ainakin vaikuttamaan por-
rillissradikaalisen senaatin syn-
tymiseen.

Rantanen Kannatti Tainiota.

Suorteva On turhaa puhua mit-
senäntin asettamisen osuudesta
koska varmasti hahmotaan se-
naattori listan jo olevan val-
miina.

Leivo Kaikki viittaukset hallituk-
sen^{rajoitusta} kokoukseen ovat tyhjää
puhua. Ryhmän tulisi tehdä
julkisimudessa selvää josta mukaan
puoluelehdetkin voisivat polemiseen
kata asiasta.

Turkka Tainio sanoi äskettäin että
epäluottamus perustuslakivaliokun-
nan koineen vastalause perustelu-
neen ja pousineen oli turha.
Tarkoitthako Tainio että oli tur-
masti antaa Mechelinäiselle halli-
tukselle epäluottamuksen
(Tainio: Ei). Turkka jatkaa sel-
län asemaa ja sitä että porret oli

ryhmän hyväksymät.
Wuolijoki Vaati että ne toverit jotka
ovat toisin äänestäneet ilmoittai-
sivat ryhmälle ja sitte ilmoittelai-
siin Työmiehessä, sitti tulematta
"puoluekukkojen" luonnittavaksi.
Vaikka hänkään ei ollut hy-
väksynyt pousia sen vuoksi, että
ne olivat porvarillissradikaali-
set eikä sosialidemokraattiset
oli hän sitti äänestänyt niiden
puolesta.

Sirola Jos kysytään meidän mieltä
me hallituksen kokoukseen
nähdä enure voi puhua mi-
tään eripersonista. Mitäaamal-
la mieltäköömme annamme me
heille ne objektit jotka ovat mei-
dän amettavaksi.

Päälös Näinestettiin sen Tainion
ehdotuksen puolesta että sosialis-
tit muodostavat senaatin sai
4, neljä ääntä.
Sen jälkeen äänestettiin sen Tai-
nion ehdotuksen puolesta että me
vaikuttaisimme porvarillissradikaali-
lisen senaatin muodostumiseen ja
jota Ursin^{kin} oli kannattanut.
Ehdotus sai 13 ääntä.

Sirolan ehdotus joka on edellä
mainittu sai 31 ääntä joten
siis oli päätetty että ei millään
tavalla oteta vaikutusta persoonal-
lisesti hallituksen muodostamiseen.

Wielä päätettiin tehdä asiasta
julkinen pelitys.

Pöydälle ensi kokoukseen
jätettiin kysymys niistä kovereista
joita olivat äänestäneet
toisin, kalli eivät ottaneet
osaa äänestykseen.

Laatimaan ryhmän käsitystä
eduskunta päätöksestä epälu-
lamsasiassa valittiin Turkia
Sirola ja Tanner.

2§.

Koska Hufvudstadsbladet oli
levittänyt juttua että joku ryh-
män jäsenistä oli lausunut
että ryhmä ei suinkaan olisi te-
nyt sellaista päätöstä jos olisi ol-
lunut sen menneen läpi päätet-
tiin kysyä lehdessä toimittajasta
kuka mainittu henkilö oli ollut.

3§.

Keskusteltiin kirkkolainmuutok-
sien hyväksymisestä kalli pyrkään-
misestä Valtuusto ehdotti paperi-
vaalia ja kirkkokuria koskevien
kohtain jättämisestä ylivallien
jos ei toimistuta siitä kumoaa-
maan. Paimu Laine Turkia
ym vastustivat muitten hyl-
käämisestä paitsi paperivaalia
koskevan kohdan.

Tainio Ehdotti että laki kokonaan
suljettiin hylättäisiin kalli
jätettäisiin ylivallien.

Nuorteva Kannatti Tainion ehto-
usta.

Rautanen Ehdotti jatkamaan vapaut-
taa äänestä miten haluaa.

äänestettäessä voitti valtuus-
ton ehdotus.

Vastalauseensa päätöstä vastaan
ilmoitti Jalava E. Roman Hakkii
nen Tainio Nuorteva Laine
W. Roman Kanerva Kalle Mäla-
vaara ja Eloranta.

4§.

Kruunumetsäinterpellatsioonia
koskevassa asiassa päätettiin
kannattaa valiokuntaan kuu-
luvain ryhmän jäsenten vasta-
lausetta.

5§.

Sanoitiin kannatetaan ryhmän jä-
senten tekemää vastalausesta
sivistys valiokunnassa käsiteltäviä
kansan kirjastojen valtioarvon
sääntöä koskevassa asiassa.

6§.

Esitettiin ryhmälle, valtuuston
ehdotus että ryhmän jäsenten pois-
pa oloista ilmoitettaisiin piiritoi-
mikunnille.

Kannisto Sanoi ryhmän jäsenten
voivan puolustautua siitä että
ryhmäkokoukset eivät ole olleet
kiksi, arvokkaita ja asiallisia
että ryhmän jäsenet olisivat
suhteet, erityisesti harrastusta si-
tä käydäkseen.

Päätettiin Etenä nimen muuto lista
jää ^{aijoitettiin} ryhmälle.
Jalava Ilmoitti vastalauseensa.

78
Eduskunnassa äänestyksiä
seuraamaan valittiin Järvinen
ja Aronmaa.

Pöytäkirjan vakunnaksi.

Maria Kaunio

Pöytäkirja tehty Los dem
eduskunta ryhmän kokouk-
sessa 7/4 1908. Huhtik. 5 p.
Puheenjohtajana toimi Emil
Pertteli.

18.

Läsnä olo oikeus myönnettiin seu-
raaville puoluekavereille
A. Attilalle P. Raittiselle Hesalle
Kouvuniemi ja Lehtolle sekä Kaipai-
selle.

28.

Toveri Naaralaiselta tullut kirje
lykättiin valtuustoon.

38.

Esitettiin ryhmälle valtuuston
lausunto nykyisestä asemasta
(Katso valtuuston pöytäkirjat).

Pirola Lausui että jos eduskunnas-
sa paadaan puhua joltain edus-
kunnan hajottamisesta, on meidän
lausuttava vaan siihen suun-
naan menettelymme miten asiat
pakottivat. Kriittikimmme oli vält-
tämätön suomettarelaisiin teen
kallistuvalla penaatilla.

48.

Pirola Alusti kysymyksen: Onko vält-
tämätöntä puoluekokouksen
toimeenpaneminen eduskunnan
hajottamiseen ja sen yhteydessä
ilmenneiden seikkojen johdosta
Puolue toimikunta oli keskus-

kellut asiasta ja ollut sitä mieltä
että ei ainakaan vielä voida pää-
ttää pidettäväksi puoluekokousta
koska varsinkin ei ole aikaa siihen
ja puoluekokoukseen toimineen
mies tulee puolueelle maksa-
maan aiivakin 15,000 mk.

Sen sijaan olisi pantava toimien
puolueenvaltuuston ja ryhmän jäsenten
yhteinen kokous, jossa olisivat mu-
kana piirisihteerit ja sanomaleh-
ti miehet. Mutta koska katos
kapakissa kait jo pikemminkin kuin
sitten otakettiin ei voine ryhmän
jäsenet viipya niin kauvan että
puolueenvaltuustokaan ehtii kokouk-
tua.

Päätös Ryhmä harkitessaan asiaa
on ollut sitä mieltä että puolue-
kokousta ei nyt pidetä korvauk-
saan koska on näin lyhyt aika
tuleviin vaaleihin.

58.
Otettiin keskusteltavaksi puostuntä-
veroja koskevat päätökset,
ja päätettiin 14 äänellä 12 vastaan
että niitä ei hyväksytä viimeisissä
istunnoissa.

68
Suomen pankin ohjesääntöjä koske-
va nielintö päätettiin 30 äänellä
3 meä vastaan hyväksyä.

78
Koska porvarien Raholta oli tiedus-
tettu että ryhmä osaa niiden
pöytäkirjojen venäjän kielelle kää-

tämisestä jotka syntyivät interpel-
laatioon keskustelusta.

Asiamonaiset pöytäkirjat oli kää-
netty Venäjäksi duuman jäsenten
vuoksi. Kustannukset tekevät
500 mk ja ryhmän osalle tulisi
noin 125 mk. - Kustannukset tois.
kaksikieliset olivat menneet puhemie-
hen pussista.

Päätettiin Maksa ryhmän rahastos-
ta.

88.

Tokoi ilmoitti että eduskunnan
parintousseurustuksen kassassa
on vaillinkia koska ryhmän jäse-
net ovat jättäneet osuusmaksunsa
maksamatta.

Päätös Ryhmä puolestaan lausui
mielipiteensä että sen jäsenten
on maksettava osuutensa.

98
Ryhmän jäsenmaksujen tarkuami-
nen jätettiin seuraavaan kokouk-
seen jolloin valtuuston on an-
nettava asiasta ehdotuksensa.

108
Seuraavalle ryhmä kokoukseen
kutsuu Perttilä huoneustou ja
ilmoitetaan siitä tarkemmin.

Pöytäkirjan vakuvaksi

Maria Rannio.

Pöytäkirja keltä Sos. dem
seurasta ryhmän kokouk-
sessa 7 p Huhtikuuta 1908.
Kello 11 a.p.
1 §.

Valtuusto esitti päätöksensä Naa-
ralaisen kirjelmän johdosta
jossa hän pyytää Nakaasiin Ryh-
män yhteyteen. (Liite N:o 1)

Valtuusto ehdotti että kirje si-
antaisi aiheita mihin kääntä toi-
menpiteisiin.

Ryhmä teki sen mukaisen pää-
töksen asiassa.
2 §.

Valtuuston ehdotuksesta päätti
ryhmä

si julkaisesta toimintakertomuksesta
"Työmies" ja ottaa
siitä ylipainon helppohintaisena le-
vitettäväksi. Se valmistetaan taas-
kin valiotunnittain valaisten edus-
kuntatöitä, jotka, vaikka valmiita
lakiehdotuksia juuri mitään olekaan,
kuitenkin erittäin hyvin valaisivat
porvarillisten aineiden ja työväen-
län keskistä suurta etujen ristiriit-
ta. Se antaa timestä tällan heti.

Toimintakertomukseen toimittaa
Sirola kokoukshuoneena Tanner
Pärssinen ja Järvinen.

Ryhmän varoista maksetaan siitä
johtuvat kustannukset sanomalehti-
3 § hintojen mukaan

Wielä ehdotettiin painettavaksi
eri kysymyksistä lehtolehtisiä
saman julkaisun Toimikunnan
toimesta.

Sen jälkeen otettiin loppua
vähäksi aikaa.

Kokous alkoi n. 3 p. ja
ja Rehtiin valtuuston ehdotuksesta
seuraava päätös

Agitationiin
näiden velvoitti edustustarhina
hänkin piiriin edustajat testendän so-
pimaan siitä, kuka heistä ovat läh-
nä piirilouhista, jolleivät kaikki
voi siellä olla, niin suotamaa kuin
se olihin. Kunin edustajan on
muuten pidettävä huolta, että hän
esintys erittäin siinä vaalipiirissä
osassa, jonka erikoisedustajana häntä
on pidettävä. Edustajan on muu-
ten yhdeksi pittoimittajain lanksa
järjestettävä matkansa ja agitatio-
nsa, että että pittoimittajain tulee
järjestelmällisesti hoitettua.
Kun tunnetuimpia puoluetoimetta
edilemättä halutaan puhujiksi eri
piireihin, valittiin ryhmä helsingiläis-
ten tovereitten keskuudesta toimi-
hunnan, joka avustaa puoluetoimi-
huntaa näiden puhujapöytäjen työ-
tyttämiseksi.

Tällaisina yleisinä puhujina käytä
nään Sirolaa O. Huusinen M. Paas-
vuori E. Gylling W. Nuolijoki I. Nu-
lijoki M. Tilkkaupää W. Lehtokas Pärä-
nen Nuorteva Ursin M. Turkin
E. Walpas ja J. Tainio.

Näiden matkat järjestää ryhmän
toimikunta kokoukutsujana Pärä-
nen 4 p.

Rahaston hoitaja vaati keskusteltua
vakiin miten olisi meneteltävä näi-
den tovereiden kanssa jotka eivät
ole maksaneet jäsen maksujaan
ja ryhmän raha asiat jäävät
sen johdosta puoleksi kamalaksi

Päätös

Maksamatta jättäneitten
jäsenten laskut lähettää rahas-
tonhoitaja vaalipiirittoimikun-
nalle, ja ne sitte kunnallistoimikun-
nalle jotka velvoitetaan mak-
samaan ja karluamaan ne
asianomaiselta jäseneltä.

sekä lähättämään ryhmän ra-
hastonhoitajalle 5 p.

Näiden tovereiden päiväpalkaksi
jotka jäävät ryhmää edusta-
maan puolueenmuutoksen kokouk-
seen määrättiin jos valittu on
vakinaisella puoluepalkalla
4 neljä markkaa jos ei ole va-
kinaista palkkaa 8 lon markkaa
6 p.

Ryhmää edustamaan puolue-
neuvoston kokouksessa valittiin
W. Nuolijoki ja varalle M. Ran-
nio.

7 p.
Sen jälkeen esitettiin ryhmän
Marrinkaisen interpellatiivissa
johtunut lasku sisällöttään
yli 1000 markkaa.

Ei antanut ryhmän puolel-
ta aihetta mihinäkään Toimen-
piteisiin

Pöytäkirjan puolesta

Maria Rannio

N:o I

(Liite pöytäkirja 7/4.)

Sosiaalidem. eduskunta/ryhmä

Syysk. jälleessä päästä jäse-
neksi sos. dem. edusk. ryhmään.
Helsinki 14. Huhtik. 5 p. 1908.
Toveruudella
J. F. Mäkeläinen